

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUŽE — MAY 3, 1976

Nr. 104

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

ITALIJOJ PASKELBTI NAUJI RINKIMAI

ROMA. — Italijos vyriausybė sugrįžo. Aldo Moro kabinetas, negavęs parlamento pasitikėjimo, turėjo atsistatydinti. Vyriausybė išsilaikė 11 savaitių. Prezidentas Giovanni Leone vyriausybę prašė pasilikti ir laikinai eiti pareigas. Tuo pačiu metu Leone pradėjo tartis su partijų vadais ir jau paleido parlamentą. Birželio 20 paskelbti nauji rinkimai.

Moro mažumos, vienos krikščionių demokratų partijos, vyriausybė svarbiausia grįvo dėl pačios sunkiausios ekonominės padėties po II pasaulinio karo. Vyriausybės darbuose socialistai nedalyvavo, bet kurį laiką rėmė, o kai savo paramą atšaukė, kabinetas neišsilaikė.

Italijos likimu susirūpino ir Amerika. Jeigu būsimojoje vyriausybėje daugiausia balsų surinktų komunistai, be jų dalyvavimo vyriausybės nebūtų galima sudaryti. Pavojuje galėtų

atsidurti Atlanto paktas. Italija šiam pakte yra labai svarbus narys, NATO Viduržemio laivyno vyr. būstinė.

Italijos komunistų partijos vadas Enrico Berlinguer 30 minučių kalbėjosi su prezidentu ir po to sakė korespondentams, jog krikščionių demokratų iš anksto užimta neigiama linija prieš komunistus ir užblokavimas jų neįsileisti valdžion neleidžia Italijos demokratinėms institucijoms normaliai funkcionuoti. Už sunkią ekonominę padėtį ir politinę krizę tokiu būdu jie, buvę valdžioje, ir turi prisimti didžiausią atsakomybę.

Šiandien susirenka laikinai pareigas einąs kabinetas ir turės nuspręsti, ar reikia atidėti kai kuriuose didžiojoje miestuose rinkimų rinkimus, nukelti iki bus išrinktas parlamentas. Jei bus rinkimai dabar, yra viena galimybė, kad komunistai rinkimus laimėtų ir Romoje.

Texas valstijos laimėjo Reagan

DALLAS. — Šeštadienio pirmiūse Texas valstijos balsavimuose respublikonų saraše laimėjo Ronaldas Reaganas. Jam padėjo laimėti ir demokratai, George Wallace šalininkai. Reagan buvo vienintelis konservatyvus prezidentinis kandidatas, o pietinės valstijos daugiau linkusios į konservatyvumą. Panašiai gali atsitikti Georgijos ir Alabamos pirmiūse balsavimuose, ir ten Reagan gali laimėti prieš Fordą.

Demokratų saraše ir Texas laimėjo Jimmy Carter, nugalėjęs šios valstijos senatorių Lloyd Bentsen.

Ronald Reagan

SEATTLE. — Sen Henry Jacksonas paskelbė, kad jis ištolimesnių varžybų į prezidentus pasitraukia. Svarbiausia priežastis — timo pinigų stoka.

Atsistatydino Š. Korėjos šefas

TOKIO. — Šiaurės Korėjos ministras pirmininkas Kim Il išsavo pareigų atsistatydino, kaip jis pats sako, sveikatos sumetimais. Jo įpėdiniu bus buvęs jo pagalbininkas Pak Sung-čul. Kim valdžioje pasilieka, tik gaus lengvesnes pareigas — viceprezidento.

Chicagos vanduo geras

WASHINGTON. — Aplinkos apsaugos agentūra sako, kad geriamajam vandenyje kartais gali būti asbesto pėdsakų, kenkiančių sveikatai. Tokių pėdsakų užtikta Eastone, Philadelphijoje, Atlantoje, San Franciske ir Seattlle, bet nerasta Chicagoje, New Yorke, Dallas, Kansas City ir Denvery. Ten, kur užtikta asbesto, reikalinga geriau filtruoti vandenį.

Vatikanas laikraštis apie Lietuvą

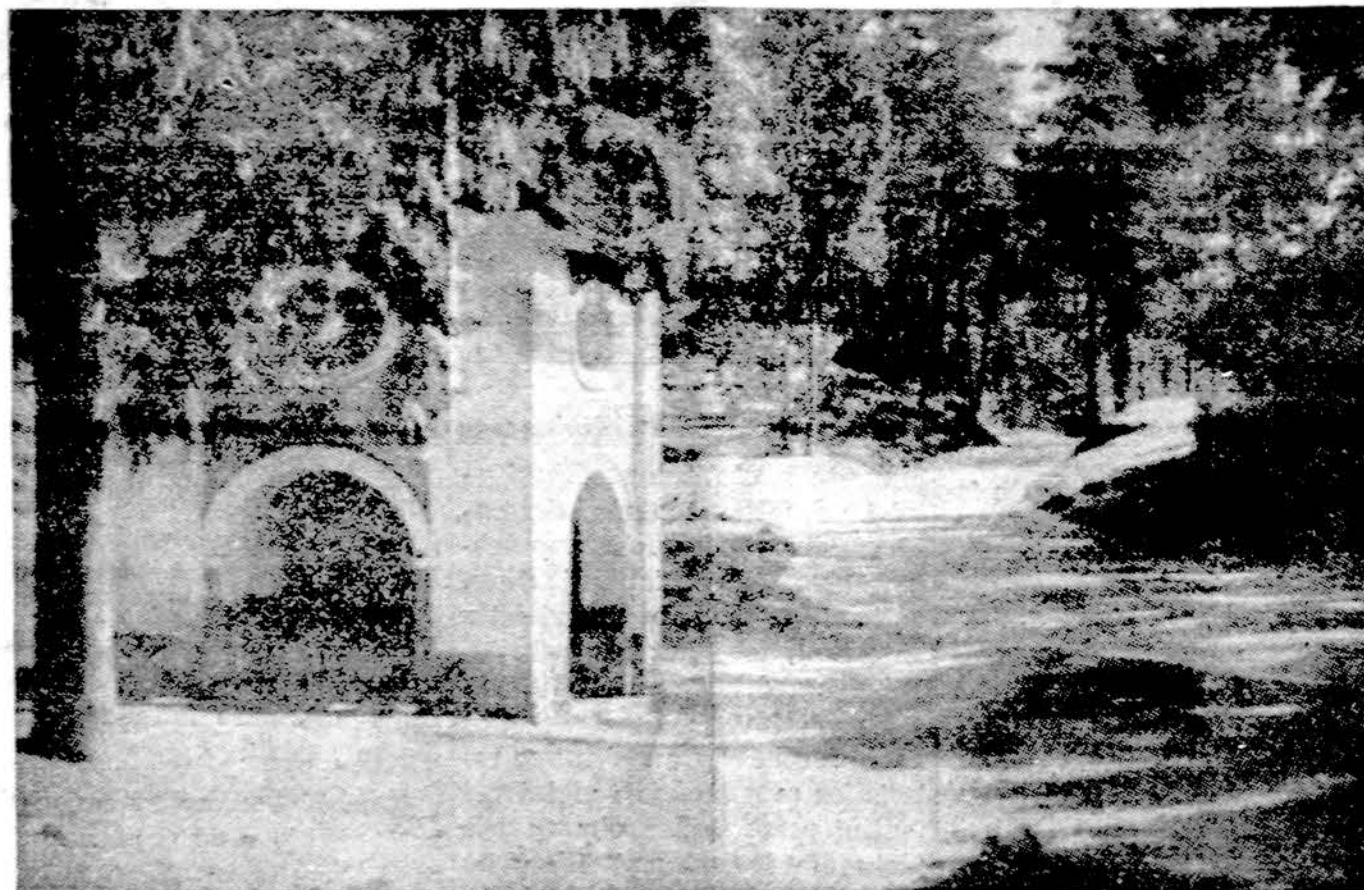
Vatikanas. — Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ šiuo trijų skilčių straipsniu paminėjo Lietuvos Bažnytinės provincijos įsteigimo 50 metų sukaktį. Straipsnio autorius yra Popiežiaus Grigaliaus universiteto Romoje vicerektorius jėzuitas prof. Paulius Rabikauskas.

Prof. Rabikauskas primena Lietuvos Bažnytinės provincijos įsteigimo istorinę raidą, prasidėjusią prieš 700 metų nuo Mindaugo laikų, nusiskundžia, kad po II pasaulinio karo naikinančios jėgos sunkiai užgėlė Lietuvą ir jos Bažnyčią.

Pakanka prisiminti, jog nei viena Lietuvos vyskupija dabartinio metu neturi savo vyskupo ordinato: trys vyskupijos valdomos apaštalinio administratorių, o kitoms vadovauja kapitulinių vikarai. Tokia nenormali padėtis tęsiasi jau daugiau negu trisdešimt metų.

Kokio heroizmo parodo lietuviai kovoje už tikėjimo laisvę, yra Nijolės Sadūnaitės pareiškimas teisme, jog jos laimingiausia diena yra ši, kai ji teisiamą už tiesą ir meilę žmonėms, sako autorius.

„L'Osservatore Romano“ straipsnis, primenantis apaštalinės Konstitucijos Lituanorum Gento aukštinį jubiliejų, iliustruotas apaštalinio vizitatoriaus Lietuvoje Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio ir tarpdiecezinės Kauno kunigų seminarijos auklėtinio bei vadovėbės nuotraukomis.

Vilniaus Kalvarijų viena iš 36 stočių. Kalvarijos, pastatytos XVII amžiuje atminti Vilniaus išvadavimui iš 1655-1661 rusų okupacijos, negalėjo patikti bolševikams, todėl jų jau nebėra, sunaikintos

Albanija užgniauzė prososietinį sąmokslą

VIENA. — Albanijos komunistų partija likvidavo sąmokslą, siekiantį nutraukti ryšius su Kinija ir pradėti prososietinę politiką. Apie tai pranešė pats valstybės šefas Enver Hoxha. Niekas daugiau nežino, kas taip norėjo padaryti ir kada. Hoxha, kalbėdamas albanų ir kinų darbininkams, dirbantiems prie konstrukcijos, dar pasakė, kad jis pašalinęs porą ministrų, padariusių didelį politinių klaidų, prasizengusių partijos linijai.

„Kitų kraštų komunistinės partijos skleidžia nepamatuotus gandus apie tariamai blogėjančius Albanijos — Kinijos santykius, o valstybės išdavikai veikia ir nori dviejų draugiškų kraštų sąjungą nutraukti. Priešai ir revizionistai, veikdami prieš partijos liniją, pradėjo sabotuoti socializmo statybą, buvo atidengti ir sutriuškinti. Jie norėtų nutraukti draugiškus santykius su Kinija, Mao Tse-tungu ir jo komunistine partija ir susidėti su sovietų revizionistais“, sakė Hoxha.

Numatomi klimatiniai pasikeitimai

WASHINGTON. — CIA parengė studiją, remdamasi Wisconsin universiteto profesorius Reid Bryson surinktais duomenimis apie globalinę politiką ir ekonomiką. Studijoje sakoma, kad dėl klimato periodiško pasikeitimo, tam tikrų ciklų, kai kuriuose žemynuose pasikartos sausras ir truks maisto. Ne palankus klimatas tęsis mažiau, o gal ir šimtmečiais. Dėl klimatinio sąlygų Indijoje sausra kartosis kas ketveri metai, ir ketvirtadalis tautos jie negalės išmaitinti. Kinijoje sausra grįš kas penkeri metai. Panašiai bus ir sovietų valdomam Kazachstanui.

Tuo pačiu metu šiaurinė Amerikos valstybės dalis gaus daugiau drėgmės, kai Meksikos plankos ir pietvakarių valstijos bus sausesnės negu normaliai.

NEW DELHI. — Indija išsare UPI korespondentą John Needham. Išvarė, kai tas prasižengė Indijos įsakymams neparduoti užsieniui žinių apie viduje vykstančius maištus.

Pekine. Vainikų sudėjimas Ču En-lajaus garbei ir buvo priežastis kontrademonstracijų ir Ču įpėdinio Teng Hsiao-ping pašalinimo

Gegužės 1 paradai

MASKVA. — Gegužės 1 paradas Maskvoje buvo tik civilių paradas, kariuomenė nedalyvavo. Nuo 1969 karinės pajėgos para duoda tik spalio 7.

Prahoje, Čekoslovakijoje, para davo apie 200,000, o Budapeste apie 250,000. Rytų Berlyne para davo ir kariuomenė. Havanoje Fidel Castro priėmė 130,000 ku biečių parada.

Pekine parada stebėjo visi politinio biuro nariai, išskyrus Mao ir sergantį maršalą Liu Po čeng.

Švedija susirūpino skaitiniais jaunimui

Stockholmas. — Su puse milijono dolerių per metus švedijos vyriausybė nori pradėti kovoti prieš primityvią bevertę literatūrą, pardudamą kioskuose. Tautinio auklėjimo ministeris Zachrisson įteikė Rykdagui (parlamentui) projektą įsteigti valstybinę knygų leidyklą ir nuo liepos 1 dienos pradėti masinį spausdinimą švedų ir kitų kraštų autorių kūrinius. Dar šiais metais norima išleisti į rinką dešimt įvairių autorių knygų, kurių tiražas siektų 40,000 egzempliorių. Valstybinės spausdėjos pirmosios klasinės literatūros knygos turės pasirodyti rinkoje lapkričio mėnesį ir jų kaina neturės viršyti vieno dolerio vertės.

Šis švedijos vyriausybės sumanymas kilo nukreipti jaunimą nuo dabartinės „kioskinių romanėlių“ literatūros ir duoti vertingos literatūros skaitymą labai prieinamomis kainomis. Dabar vertingos literatūros knygos švedijoje yra brangios, apie 7-14 dolerių už knygą. Šis eksperimentas parodys, ar tai yra vienintelė priežastis, kodėl švedijos jaunimas nebeskaito rimtų knygų. (t)

JERUZALĖ. — Izraelio premjeras Jitzak Rabin pagrasino, kad karinio Jordano arabams nesikišti į politiką ir nekelti riaušių, kitaip jis uždarys visus tiltus per Jordaną ir neleis jiems susisiekti su Jordania ir griebtis kitų griežtų priemonių.

MONTREAL. — Quebeco provincijoje dvi paras streikavo visi mokytojai ir savivaldybių tarnautojai, reikalaujanti pakelti atlyginimus.

WASHINGTONAS RUOŠIASI LIEPOS 4-JAI

Washingtonas. — Amerikos sostinė ruošiasi liepos 4-tai, 200 metų sukakčiai. Ruošiasi, nes tikimasi tą dieną, nežinant koks būtų oras, sulaukti mažiausiai 1 milijono lankytojų, neskaitant vietinių gyventojų. Visi jie norės grupotis apie tuos pačius paminklus. Rūpestis tik kur jie susiras nakvynę ir ar galės juos pamaitinti vietiniai restoranai.

Viešbučių sąjunga apskaičiavo, kad Washingtono ir apylinkėse yra tik 30,000 kambarių. Kai kurie viešbučiai jau seniai užsakyti užsienio svečiams. Žinoma, kiti nesisirūpins nakvynėm, gyvens savo palapinėse.

Liepos 4 bus oficialiai atidarytas Amerikos oro ir erdvės muziejus, Smithsonian instituto padalinys. Atidaryti pakviestas prezidentas Fordas. „Anti-establishment“ grupė tą dieną ruošia suvažiavimą ir tikisi sulaukti 250,000 dalyvių. Būty tai pati didžiausia minia, kokia yra buvusi šiame mieste. Iki šiol didžiausia minia yra buvusi prieš karą nusiteikusių demonstracijų 1971 gegužės mėnesį, sutraukusi netoli 200,000, nors rengėjai tvirtina, kad buvo 500,000. Liepos 4 į Washingtoną visados suvažiuoja daug, ypač jaunimo, bet didžiausias skaičius būdavo iki 125,000.

Netoli Baltųjų rūmų, Lafayette parke, Amerikos nacių partija ruošia savo susirinkimą ir tikisi sulaukti vienminčių ne daug, apie 1,500. Kitam kampe tos pačios aikštės šauks susirinkimą socialistų darbininkų partija. Policijai reikės saugoti, kad tie du kraštutinumai nebandytų išprovokuoti riaušių.

Ceremonijos prasidės prie Lincoln paminklo saulei tekant. Civilinių grupių parada prasidės dar liepos 3, o liepos 4 prie Lincoln paminklo bus fejerverkai.

Per visą vasarą Washingtoną, spėjama, aplankys mažiausiai 17 milijonų amerikiečių, neskaitant gausių užsienio ekskursijų. Kiti minėjimai ir įvairios parodos bus atidarytos visą vasarą.

Libanas dar be prezidento

BEIRUTAS. — Libano parlamentas naujo prezidento dar neišrinko. Rinkimai buvo numatyti praėjusį šeštadienį, bet atidėti gegužės 8 dienai. Atidėjimą lėmė ir atsinaujinę mušiai Beirute ir kituose miestuose.

Lincolno paminklas Washingtono

Milijonai neatneša laimės

WILLARD, Utah. — Melvin Dummar, gazolino stoties operatorius, vienas tų, kuris gaus šešioktąją dalį bilijonieriaus Howard Hughes palikimo, apie tai sužinojęs, buvo ištiktas nervų priepuolio ir visą naktį verkė. Prieš atskaitymą valstybinių mokesčių Dummar turėtų gauti apie 150 mil. dolerių.

Madridas. — 70,000 statybos darbininkų metė darbą ir išėjo streikuoti, demonstruoti prieš valdžią, atmesdami vyriausybės planą demokratijos link eiti palapinėm. Sakoma, juos sukurstė kairiojo sparno agitatoriai. Ryšium su tuo ar kitu streiku policija suėmė ir du kunigus.

Kraštutiniai dešinieji išdaužė knygyno langus, kur buvo paravinėjama jiems nepatinkama literatūra. Nepasakyta, kokios knygos ten buvo sukrautos.

Washingtonas. — George Bush, CIA direktorius, numato, kad sovietams grūdų truks dar daug metų, ir trūkumas atsilieps tarptautinėje politikoje.

Washingtonas. — Prezidentas Fordas praėjusiais metais visokių pajamų turėjo 251,000 dolerių ir iš jų taksų sumokėjo 41 procentą. Mokesčių rinkėjų teigimu, visi kiti, kurie pajamų turi apie ketvirtį milijono, išsako daugiau visokių patiesinimų taksams sumažinti, o prezidentas to nepadare.

„Mažosios Lietuvos“ trečiojo tomo spausdinimas eina į pabaigą. Visi žemėlapiai — jų yra apie 50 — jau paruošti, peržiūrėtos korektūros. Spaudinys pradedamas laužyti. Netrukus bus pradėtas įrašimas ir apadila. Leidžia Lithuanian Research Institute, Inc., 29 West 57th St., New York, N. Y. 10019. (EL)

KALENDORIUS

Gegužės 3: Juvenalis, Dirvo nis, Drebulė

Gegužės 4: Florijonas, Monika, Beržas, Mintautė.

Saulė teka 5:46, leidžias 7:49.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, šaliau, galimas lietus, apie 48 laipsniai.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Baltimore, Md.

KUN. K. PUGEVIČIUS
ATSISVEIKIMO
SU BALTIMORE

Ilgus metus Baltimorėje gyvenęs ir dirbęs kun. Kazimieras Pugevičius persikėlė į Brooklyną, N. Y., kur ir toliau ves Amerikos Lietuvių Katalikų tarnybos reikalus ir be to dar perims Religinės Šalpos tvarkymą, dirbs Kunigų Vieniybės ir Lietuvių Vytūnų reikalų vedėjo pareigose.

Tai veiklus ir energingas kunigas. Jo platus užsieniojaimis neįsitenka vienoj parapijoj ar kolonijoj. Tad šia proga būtų prasminga pažvelgti į kun. K. Pugevičiaus veiklą.

Kas norėtų jo biografinių duomenų, gali rasti Lietuvių Enciklopedijoje, todėl kun. Pugevičiaus gyvenimo kelią čia neliesime. Juk darbai ir veikla ir yra tikrasis žmogaus gyvenimas.

Kun. Kazimiero Antano Pugevičiaus veikla prasidėjo tada, kai 1953 metais, gerai pasirodęs savo pašaukimui (teologijos licencijatas ir filosofijos magistras Washingtono, D.C., katalikų universitete) buvo įšventintas kunigu. Pradžioje teko dirbti pastovesnį darbą. Apie ket-

veris metus Baltimorės amerikoniškose parapijose ir septyneris metus lietuvių Šv. Alfonso parapijoje kaip klebono prel. L. Mendelio vikaras, drauge su kun. Antanu Dranginiu.

Vėliau Baltimorės arkivyskupas kard. L. Shehan paskyrė kun. K. Pugevičių arkivyskupijos radijo ir televizijos direktoriumi. Šiose pareigose išbuvo dešimt metų. Be minėtų pareigų kunigas dar buvo paskirtas ir šeimyninio gyvenimo skyriaus direktoriaus padėjėju.

Nesvetimas kun. K. Pugevičiui ir spaudos darbas. Dar būdamas Šv. Alfonso parapijos pradžios mokyklos mokytojas, rašinėjo į mokyklos leidžiamą laikraštį ir buvo jo sporto skyriaus redaktoriumi.

Viešai spaudoje pirmą kartą pasirodė būdamas 17 metų amžiaus, jau klierikas, aprašydamas „Darbininkų“ seminarijos gyvenimą 1945 m.

Vėliau, jau būdamas kunigu, jis turėjo savo atskirą savaitinį skyrių Baltimorės arkivyskupijos oficioze „The Catholic Review“. Ten reguliariai rašė lietuviškais klausimais ir ruošė skaitytojus naujiems pakeitimams, kurie II-jo Vatikano susirinkimo buvo įvesti.

Kunį laiką bendradarbiavo ir „Drauge“. Rašė į „Rimties va-

landėlės“ skyrių šv. Rašto klausimais. Teko būti arkivyskupijos spaudos atstovu, arkivyskupijos ryšininku su Baltimorės amerikiečių spauda.

Šiuo metu kunigas verčia į anglų kalbą Lietuvių Bažnyčios kroniką ir straipsnius leidžiamajam „Encyclopaedia Lituanica“. Kun. K. Pugevičius taip pat sudarė ir redagavo katalikų spaudos išėjimą „Pasaulio lietuvių katalikų žinią“.

Tačiau labiausiai kun. Kazimieras pasireiškė visuomeninėje veikloje. Jis veikė ir amerikiečių ir lietuviškoje visuomenėje.

Rūpindamasis socialiniais klausimais, jis susidomėjo žosių judėjimu, įsteigė „Young Christian Workers“ apygardą Baltimorėje ir buvo jos dvasios vadu. Taip pat jis buvo arkivyskupijos krikščionių vienybės komisijos nariu, priklausio Amerikos teologinei draugijai, yra daugelio radijo ir televizijos veiklų organizacijų narys. Be to, jis buvo Catholic Conference for Ethnic and Neighborhood Affairs reikalų vedėjas visai Amerikai. Drauge su vienu episkopu kunigu jis įsteigė pirmąjį Amerikoje tarpkonfesinį radijo ir televizijos biurą, vadinamą „Eucumedia“, kuris ruošia, tvarko religinio turinio programas.

Lietuviškajame bare kun. Pugevičius irgi plačiai užsimojęs. Kunį laiką dirbo Baltimorės Lietuvių Draugijų taryboje, atstovaudamas ten vietinę LB apylinkę. Dalyvauja ir LB veikloje. Šiuo metu jis yra JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos ir švieto tarybos narys. Be to, dar priklauso Lietuvos Vytūnų, Lietuvių Kunigų Vieniybės, bet labiausiai kun. Kazimieras sutapo su ateitininkais. Su jais jis susidūrė vos tik pirmiesiems lietuviams po II pas. karo pasiekus Baltimorę. Būdamas kunigas, daugiausia ateitininkuose eina dvasios vado pareigas. Buvo Studentų Ateitininkų s-gos dvasios vadas, daugelio studentų, moksleivių ir sendraugių stovyklų dvasios vadu, o šiuo metu ir Sendraugių s-gos dvasios vadas.

Vien tik į lietuvišką veiklą kun. K. Pugevičius pasinėrė prieš porą metų, kai Kunigų Vieniybės ir Katalikų Federacija įsteigė Amerikos Lietuvių Katalikų tarnybą ir pakvietė kun. Pugevičių jos reikalų vedėju. Bet, kad tas pareigas jis galėtų eiti, tuometinis Baltimorės arkivyskupas kard. L. Shehan atleido kun. K. Pugevičių dviem metams nuo visų pareigų arkivyskupijoje ir paskyrė kunigą lietuviškiems reikalams. Tą faktą plačiai paminėjo arkivyskupijos oficiozas „The Catholic Review“. Skirtam terminui praėjus, naujasis arkivyskupas W. Borders pranešė jį dar trejiems metams, suteikdamas kun. K. Pugevičiui galimybę toliau tęsti pradėtą darbą ir daugiau jį praplėsti, persikeliant į Brooklyną, N. Y. Galime pridurti, kad be anksčiau minėtų pareigų kun. K. Pugevičius yra ir 41-jo tarptautinio Eucharistinio kongreso lietuvių komiteto Philadelphiaje pirmininkas.

Dirbdamas ypač amerikiečių tarpe, kun. K. Pugevičius, kur tik galėjo, visada stengėsi kelti Lietuvos bylą, populiarinti lietuvių reikalus. Būdamas arkivyskupijos pareigūnas, jis paruošė ir surengė savo daugiau kaip 1,000 radijo ir televizijos programų. Ir čia jis įterpė ne vieną lietuviškos kultūros bei lietuvių problematiką liečiančių programų. Jo dėka ir pastangomis Baltimorės televizijoje matome šiluvos koplyčios šventinimo iškilmes, baltimoriečio Adomo Lažaičio medžio drožinių demonstravimą, mūsų žymaus fotomenininko iš Chicago kun. Al-

Kun. K. Pugevičius

gimanto Kezio fotografijų įdomiai paruoštą montažą, dramatinę iškarpa iš kun. Antano Šeškevičiaus bylos Lietuvoj (kun. Šeškevičius valdino amerikietis aktorius), taip pat ir vysk. V. Brizgys drauge su JAV LB centro valdybos nare Aušra Zerr - Mačiulaityte diskutavo televizijos programoje religinį bei tautinį persekiojimą okupuotoje Lietuvoje ir aplamai Lietuvos okupacijos procesą. Nepamiršta ir mūsų garsoji „Grandinėle“. Ji specialiai buvo iškviesta Baltimorėn ir jos šokiai nufilmuoti televizijos programai.

Žinoma, baltimoriečiams nerijosi pagerbti tokį veiklų idealistą kunigą, kurs ne geresnio karnio išvyksta ieškoti, o daugiau darbo Dievo ir Tėvynės labui. Tad vietos ateitininkų sendraugių iniciatyva buvo sudarytas komitetas iš atstovų tų organizacijų, su kuriomis kun. K. Pugevičiui teko Baltimorėje dirbti, t. y. lietuviškų draugijų tarybos, LB apylinkės, Balfo ir ateitininkų sendraugių. Kom-

tetas š. m. balandžio 4 d. 8 val. p. p. Šv. Alfonso parapijos salėje surengė atsisveikinimo pietę. Ją pravedė L. d-jų tarybos pirmininkė dr. Elena Armanienė. Patsai kunigas sukalbėjo į invokaciją. Kunigo veiklą apibūdino ir ateitininkų vardu kalbėjo A. Radžius, įteikdamas kun. K. Pugevičiui ateitininkų sendraugių dovaną — lietuviško kryžiaus drožinį. Toliau trum pas kalbas pasekė, linkėdami sėkmės ir sveikatos, dr. E. Armanienė L. d-jų tarybos vardu. J. Silgalis LB apylinkės vardu, A. Vaitkus iš Washingtono Ateitininkų sendraugių s-gos centro valdybos vardu, Daina Buivytė Baltimorės moksleivių ateitininkų vardu. Po savo kalbos ji su dviem kitom moksleivėm įteikė kun. Pugevičiui moksleivių ateitininkų ženklelį. Po to dar kalbėjo Balfo skyriaus pirmininkas Cezaris Surdokas, Tau tinės s-gos skyriaus pirm. Vladas Bačiūnas ir poetas Nadas Rastenis. Baigiant kalbas, popietės pravedė dr. E. Armanienė įteikė kun. K. Pugevičiui visų dalyvių vardu dovaną — Lietuvių Fondo karaliaus Mindaugo medalį.

Kun. K. Pugevičius savo kalboje dėkojo visiems už parodytą lietuvišką nuoširdumą ir draugiškumą jam. Atsisveikinimo pietę baigta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos ištrauka, kurią gražiai paskaitė Aldona Marcinkienė.

Gaila, kad kun. K. Pugevičiui nesusidarė galimybės dirbti drauge su kun. A. Dranginiu Šv. Alfonso parapijoje. Lietuviškumas žymiai sustiprėtų, pa-bui. Tad vietos ateitininkų sendraugių iniciatyva buvo sudarytas komitetas iš atstovų tų organizacijų, su kuriomis kun. K. Pugevičiui teko Baltimorėje dirbti, t. y. lietuviškų draugijų tarybos, LB apylinkės, Balfo ir ateitininkų sendraugių. Kom-

A. Radžius

IŠVYKA Į AUSTRALIJĄ

I Australijos Lietuvių Dienas Melbourne

Iš Chicago O'Hare išskris 1976 m. gruodžio 18

I Chicago O'Hare grįž 1977 m. sausio 9

Grįžtant trys dienos poilsio Havajų salose

Kainos:

Chicago - Sidney - Honolulu - Chicago \$1061.82

Chicago - Sidney - Melbourne - Sidney - Honolulu - Chicago \$1179.82

Prie išvykos bus galima prisijungti ir grįžtant iš jos išsijungti San Francisco. Australijoje bus galima pasilikti Sidney ir grįžtant ten vėl prisijungti prie grupės.

Smulkesnių informacijų ir registracijos anketų teiraukitės:

BRONIUS NAINYS

6804 So. Maplewood Ave.

Chicago, Ill. 60629 Tel. (312) 776-4028

Išvyką organizuoja PLB valdyba

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 6-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
OIDELES PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto (laides mažinant, pakvityvinti už gautą prenumėratą nesumami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gausis jo mokėstis, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

„Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanada	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitinis	\$18.00 \$10.00 —

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti suve-nuodžiū. Nesunaudoję straipsnių, mesaujos, juos grąžinti tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristatydamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3239

DR. ANNA BALIUNAS

2838 West 63rd Street

AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR

GERKLES LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akusierija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Pirmą ligonius pagal susitarimą.

Jei neatsiliepiate, skambinti 374-8004.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Avenue

Val.: pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. 7-30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WA1900 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.

Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir

Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą.

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSIERIA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA

6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiate, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

561 - 4605 arba 489 - 4441

DR. K. A. V. JUCUS

DERMATOLOGIIJA —

CHIRURGIIJA

1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val.: kasdien 10-12 ir 6-7 vak.

Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 4-8 val. ir 6-8 vak.

Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. Rehance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 50th Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. popiet, o trečadieniais uždaras.

Ofiso tel. HE 7-1168; rezid. 238-3919

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

RCDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALIST

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso tel. HE 7-1168; rezid. 238-3919

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Tel. 778-6565

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street

Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITE

7051 So. Washenaw, telef. 778-6766

Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.

Didelis akinių rėmų pasirinkimas.

Val.: pirm., antr., penktad. 10-5:30.

Ketv. 1-3 v. v. Šeštad. 10-4 v. p. Trečadieniais uždaras.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS CHIRURGIIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaikomi akiniai ir „Contact lenses“

Val. pagal susitarimą. Uždaras treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR

PROSTATOS CHIRURGIIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet

ir ketv. nuo 5-7 vakzr.

Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-6545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS

Adresas: 4255 W. 63rd St.

Ofiso telef. RE 5-4410

Rezidencijos telef. GR 6-0827

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir moterų ligos

Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.

Tel. PRospect 8-1223

Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penktad. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p.p. ir kitu laiku susitarus.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-5195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURG

TAIKLIAUSIAS GINKLAS PRIEŠ TIRONIJĄ

Samojus, humoras, politiniai anekdotai yra labai seni dalykai. Seniausias amžius juokdariai buvo mėgiami visur, ypač karališkuose rūmuose. Net žiauriausi valdovai mėgdavo juokdarius, nežinint tai, kad jie dažnai daug kartos tiesos tironams į akis pasakydavo.

Sakoma, kad humoro, kaip ir demokratijos, tėvynė esanti Anglija. Kas nemėgsta humoro, samojaus, tas nėra tikras britas. Britai atvežė humorą ir į Ameriką. Amerikiečiai iš senų laikų mėgsta samojų ir juoką. Nori išteikti amerikiečiui — pasakyti jam samojingą sakinį, būk geros nuotaikos žmogus. Sakoma, kad buv. prezidentas R. Nikonas nebūvęs samojingas, nesistengęs samojumi jam palankia prasme nuteikti spaudos žmones; šie jo nemėgė ir tai buvusi viena didžiausių jo nesėkmės priežasčių.

Vakaru kraštų vadovai dažniausia patys mėgsta humorą. Čia niekas nedraudžia pasakoti anekdotų net apie valstybės galvas, karalius įskaitant. Galima juos šaržuoti, piešti karikatūrose.

Kitaip yra diktatūrinuose, totalitarinio režimo kraštuose. Taip yra dėlto, kad humoras yra pavojingiausias ginklas prieš bet kokią tironiją. Sovietuose, kur neleidžiama režimo kritika ir bet kokia opozicija prieš kraštą valdančią komunistų partiją, politinių samojimų persunkti pasakojimai yra didžiausia, taikliausia ir pavojingiausia opozicija prieš komunistinį režimą.

Prieš politinį samojų labai sunku kovoti, nes politiniai anekdotai perduodami pakūždomis, į ausį ir paplinta labai greitai, dargi išsišakodami. Vienas geras politinis anekdotas sugrąžina tai, ką sukūria tūkstančiai agitatorių. Už tai nenuostabu, kad "didysis" Stalinas buvo įvedęs labai griežtas baudas anekdotų pasakotojams ir net jų klausytojams. Vidutiniška baudos norma — 10 metų priverčiamųjų darbų stovyklos. "Nusikaltėlius", paprastai, siųsdavo į šiaurėje esančias koncentracijos stovyklas. Sakoma, kad garsioji Baltosios jūros kanala iškasė politinių anekdotų pasakotojai ir klausytojai. Tačiau šios rūšies kaliniai nemusimė: jie ir lageruose būdami sukūrė daug samojingų pasakojimų ir net mirdami nuo sunkaus darbo ar iš bado, kūrė naujus anekdotus.

Spėjama, kad daugiausia politinių anekdotų sukūrė ir išplatino Sovietų ir kitų komunistinių kraštų žydai. Jie — judriausias Sovietų elementas — daugiausia keliavdavo. Sakoma, kad jie padėjo iškilti komunistui, stalinizmui, bet taip pat labai ryškiai prisidėjo ir prie jo sužlugdymo. Štai vienas kitas pasakojimas.

Prieš Brežnevą buvo suruoštas politinis anekdotas. Jo ruošėjas sugautas. Politinis biuras svarsto, kokią bausmę jam paskirti. Kosyginas: Šis vyras turi būti pakartas! Podgornas: — Išsiųstas ligi gyvos galvos į koncentracijos stovyklą Sibiran. Grėko: — Vis tai nepakankamos bausmės. Ji reikia perkrikštyti Abrahom Abramovičiumi ir po to tegu jis pabando Maskvoje sau darbo susirasti.

Arba vėl: Bukarešto rabinas leidė savo tikintiesiems šabato dienomis kitieneje nešiotis pinigų. Paklaustas, kodėl jis taip pasielgė, paaiškino: — Dabar leja nėra joks pinigų.

Vienas Rusijos žydėlis paprašė išvažiavimo vizos į Izraelį ir ją gavo. Mutinėje valdininkai, tikrindami jo bagažą, atkreipė dėmesį, kodėl jis su savimi vežasi paveikslą dideliose rūmose. —

Tai draugas Brežnevas — paaiškino žydėlis. — Kodėl jį vežiesi? — Aš noriu, kad jis man ir Izraelyje gyvenant primintų laimingas dienas Sovietų Sąjungoje. Mutininkai, žinoma, praleido. Tel Avivė jį pasitinka švogeris ir nustemba, pamatęs lagamine Brežnevą. — Kodėl jį, atsivėži? — Todėl, kad šio paveiklo dėmai padaryti iš platinos — atsakė emigrantas.

Lenkų humoras ir satyra turi ilgaamžias tradicijas. Taigi lenkai nustoja humoro ir dabar. Sakoma, kad jų satyros lygis esąs aukščiausias iš visų komunistinių kraštų. Lenkai vienodai gražiai pajaukia komunistinę sistemą, rusus, amerikiečius, Bažnyčios politikus ir patys save.

Kalbasi du lenkai. — Kodėl lenkų laikraštis "Trybuna Ludu" kainuoja vieną zlotą, o rusiška "Pravda" tik 30 grašių? — Todėl, kad už vertimą iš rusų kalbos reikia primokėti 70 grašių. Lenkų mokykloje mokytojas klausia mokinių: — Kas skiria vienas valstybės nuo kito? — Sienos. Gera, o kas skiria socialistines valstybes? — Skirtingas socializmas.

Vienas lenkų kompartijos aukštas pareigūnas lanko didžiulę įmonę Dancige ir klausia vadovo, koks yra darbininkų nusiteikimas komunistų partijos reikalui. Jam atsako: Apie 20 proc. darbininkų simpatizuoja Vakaru kraštams, 30 proc. yra nacionalistai, 40 proc. yra tikintieji, o kiti titotistai. — O kur gi tikrieji komunistai? — Visi mūsų darbininkai yra komunistų partijos nariai.

Kai sovietiniai rusai 1968 m. okupavo Čekoslovakiją, nuo to laiko ten atsirado daug politinio samojaus bei anekdotų.

Prahoje čekas ir slovakas svarsto rusų iš Čekoslovakijos atsitraukimo galimybes. — Nebūtoks pesimistas. — sako čekas. Rusai vistiek turės iš Čekoslovakijos išeiti. Priežastys gali būti natūralios ir stebuklingos. — Kaip tai gali įvykti? — paklausė slovakas. — Sakysime, nusileidžia iš aukštybių 100,000 angelų, kiekvienas paima po rusą ir nuneša už jų valstybės sienos. Tai, žinoma, natūrali galimybė. — O nenatūrali? — Rusai patys savo valia apeidžia mūsų šalį.

Čekoslovakų mokykloje mokytojas klausia mokinius: Kuris kraštas Europoje laisviausias. Mokiniai atsako: Šveicarija, nes joje šimtmečiais nebuvo svetikos kariuomenės. — Sovietų Sąjunga, nes joje nėra kapitalistų. — Neteisybė, atrežia trečias: — Čekoslovakija, nes ji buvo jau du kartus raudonosios armijos išvadota.

Pabaigai vienas kitas pasakojimas, mus pasiekęs iš okupuotos Lietuvos, kur taip pat mūsų žmonės nėra pametę humoro jausmo. — Kodėl Vilniuje negalima gauti mėsos? Atsakymas: Antys sulinko į laikraštius, vištos išilakstė, žąsys linksminasi su Sovietų kariškiais, kiaulės sulindo į komunistų partijos sekretoriata, o mes, jaučiai, dirbame.

Paveikti agitacijos pakelti darbo našumą vienos geležinkelio stoties komunistai — aktyvistai nutarė išleisti traukinius dviem valandom anksčiau, kaip tvarkaraštyje numatyta.

Kodėl jūs, lietuviai, nenorite mokyti rusiškai? Juk šia kalba pasaulyje kalba 250 milijonų žmonių? — Šaukia iš Maskvos atsiųstas mokytojas — agitatorius. — Mums išrodo, kad tokio skaičiaus pakanka — jam atsako lietuviai.

NAUJIEJI MASKVOS ŠUKIAI

Revoliucijos skatinimas dangstomas taikos šydu

GEDIMNAS GALVA

Komunistinės ir fašistinės santvarkos sieja daugelis bendrų bruožų: piliečių laisvės varžymas, diktatūra, kitų pasaulėžiūrų persekiojimas ir nepaprasta propaganda. Komunistiniai kraštai propaganda ir agitacija pralenkė fašistines šalis. Komunistų politikai žymiai toliau siekia, nes jų idėjos yra tarptautinės, kursantios revoliuciją pasaulyje.

Nuo 1918 m. gegužės mėnesio 1 d. — darbo žmonių tarptautinio vieningumo šventės proga, skelbiami šūkiai ryškina vidaus ir užsienio politikos tikslus. Vėliau panašūs šūkiai skelbiami ir vėlyva rudenį, revoliucijos sukakties metu.

Šūkių esminiai uždaviniai siekti Sovietų valstybės stiprinimo ir revoliucijos įgyvendinimo pasaulio lygmenyje. Taisiais yra pastovūs, bet keičiamos priemonės jiems įgyvendinti. Priemonės aptariantys šūkių kasmet yra keičiami. Jie ryškiai rodo, kurias priemones Sovietai pasirinko ir kuriuo keliu jie eina šiuo metu.

Šūkių naujovės

Šių metų gegužės 1 d. proga partijos centro komiteto paskelbti šūkiai rodo ryškų užsienio politikos posūkį. Daug šūkių skirta tarptautinei komunistų ir darbininkų vienybei stiprinti, išsilaivimui kovai spartinti, tarptautinei taikai skelbti, bet nei žodeliu nepaminėtas taikos sambūvis su vakariečiais, neišvardinti kraštai, su kuriais anksčiau Sovietai glaudžiai bendravo.

Šiais metais neužsiminta ir Kinija, kuri anksčiau vis buvo peikiama dėl nenoro bendrauti su Sovietais. Sovietai nutyrėjo aštriąją žodžių kovą su Kinija ir net užsimojo daryti žygius Maskvos — Pekino santykiams pagerinti. Balandžio 14 d. Sovietų ministras pirmininkas A. Kosyginas net pasveikino Kinijos naująjį ministrą pirmininką Hua Kuo-fengą, bet ir pareiškė, kad Maskva yra pasirodusi užmegsti įprastinius santykius su Pekinu.

Šūkių nenuoseklumas

Suprantama, visi šūkiai sukirpti Sovietų išmierioms, jų tikslams. Štai šūkiai, liečiantys pavergtas tautas. 48-me šūkyje skelbiama: "Karštai sveikiname tautas, kovojančias už savo šalių nepriklausomybės stiprinimą, už pažangų socialinio, ūkinio ir kultūrinio vystymosi kelią".

Ar šis šūkis gali būti taikomas Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje ir kituose Sovietų pajungtuose kraštuose, kuriuose žlugdoma socialinė, ūkinė ir kultūrinė pažanga? Gera numanome, kas

nutiks su tais asmenimis, kurie minėtą šūkį bandys įgyvendinti Sovietuose.

Štai kitas — 50-tas šūkis: "Karštai sveikiname kolonijų ir priklausomų šalių tautas, kovojančias prieš imperializmą ir rasizmą, už laisvę ir tautinę nepriklausomybę". Ar Sovietai nevykdo imperialistinės ir rasistinės politikos, ar jie negniuždo jėga pajungtų tautų, ar jie nebaudžia kovojančių už tautinę nepriklausomybę.

Panašiai, prieštaravimų plotmėje, reikia suprasti šūkį, siūlantį uždrausti branduolinius ginklus, įtaigojantį tarptautinį bendrą darbavimą, draugystės politiką ar taiką. Tie šūkiai geri, jei tarptautinė taika skelbiama, bet nauja Sovietų labai, ir peiktini, kai jais gali pasinaudoti kovai prieš sovietinį imperializmą.

Broliški sveikinimai

Broliški sveikinama didvyriška Vietnamo liaudis, narsioji Laos liaudis, o Kampučijoje (Kambodijoje) sveikinami tik patriotai ir darbo žmonės. Vietnamas "didvyriškas", nes yra Sovietų įtakon patekęs, kai Kampučijos chmerai, per pastaruosius metus išžudė daugiau kaip 0,5 mil. žmonių, pavadinoti demokratais.

Broliški sveikinimų sulaukė Angolos liaudis ir Čilės darbininkai, narsiai kovojantys prieš atžagareivius fašistus. Kipras ir Portugalija turi tenkintis tik karštais sveikinimais.

56-sis šūkis skamba: "Karštai sveikiname Kipro liaudį, pasiaukojančią ginančią savo nepriklausomybę nuo imperialistų kėslių. Pasaulio tautos! Reikalaukite išvesti visą užsienio kariuomenę iš Kipro, gerbti jo suverenumą ir teritorijos vientisumą".

Kodėl susirūpinta Kipru? Jau anksčiau Sovietai taikstėsi gauti Kiprą karinę atsparą. Dabar santykiai su Graikija žymiai pagerėjo. Sovietai panaudojo priemones

gauti karines atsparas Graikijos valdose ir pasiuntė van Udalcova, aukštą KGB pareigūną, karinio žygio paruošėją Čekoslovakijoje, ambasadoriumi Atėnuose.

Karštame sveikinime Portugalijos darbininkų klasei ir demokratams linkima laisvės, nepriklausomybės ir tvirtų demokratiinių pagrandų šalyje. Ar tai ne patyčia?

Partijos nutarimai

Pačioje šūkių pradžioje skatinama įgyvendinti komunistų pasauelyje. Po jų seka įvairių tarybinių klasių sveikinimai, vis šaukiant: tegyvuoją, bet ir įpareigojant vykdyti 25-jo komunistų partijos suvažiavimo nutarimus, kurie liečia ypač ūkį, gaminių kokybę ir darbo našumą. Pramonės darbuotojai skatinami spartinti techninę pažangą ir pramoninę galią. Kolūkiečiai raginami pavyzdinčiai atlikti pavasario laukų darbus ir kovoti už 1976 m. gausų derlių. Jie šūkiuose mokomi geriau naudoti žemę, techniką, trąšas ir medžiaginius išteklius. Panašių paskatų sulaukė inžinieriai, mokslininkai ir kultūros darbuotojai. Pastarieji turi aukštai iškelti partiškumo ir liaudiškumo vėliavą.

Didelis dėmesys kreipiamas į komunistų partijų, socialistinių kraštų bendravimą ir jų susitelkimą proletarinio tarptautiškumo plotmėje.

Paskelbtuose 63 šūkiuose dėmesys į ūkinis reikalus, gamybos spartinimą, jos kokybę, ir pasakutiniame šūkyje skatinama: pirmyn į naujas komunistų pergalės. Tai reiškia tą patį, kaip anksčiau raginimas įgyvendinti revoliuciją pasaulyje. Šių metų gegužiniai šūkiai yra grėsmingi, rikiuojantys jėgas visuose žemynuose, švelniais žodžiais išreikšti, viską dangstant taika. Net ir tarybiniai kariai turi uždavinį: "patikimai saugoti taikų tarybinės liaudies darbą".

Trėmimai į Sibirą Sov. Rusijos užgrobtame krašte

NEPANORĖJAU MIRTI KOMUNISTINIO KOŠMARO IMPERIJOJE

Iš okup. Lietuvos išsprūdusio dailininko pasakojimas

VLADISLOVAS ŽILIUS

(Tęsinys)

Mokyklose kietas režimas

Vilniaus Dailės Institute ištikimai ir kūrybingai saugumo instrukcijas įgyvendina KGB statinys, tapytojas Gečas. Savo svainininkai karjerai, nuo eilinio socrealistinių paveikslų pašytojo iki VDI rektoriaus posto, per labai trumpą laiką, jis dėkingas savo šefams iš KGB, prieš dešimt metų siuntusiems jį neaiškiausio profilio šnipinėjimo darbu į Italiją. Ši "kūrybinė komandiruotė", užsėdusi, beje, metus laiko, buvo smarkiai pakirtusi menininko Gečo nervinę pusiausvyrą, ko atitaisyti buvo imtasi grįžti į Lietuvą. Vos įsikūręs Dailės Instituto rektoriatu kėdėje — ėmėsi skubaus eilės dėstytojų (talentingų dailininkų ir turėjusių didelę autoritetą studentų tarpe) atleidinėjimu iš darbo, jo supratimu galinčių būti potencialiais nepatriančiais jo saldafooniškų reformų potvyniui, besistengiančiais kiek įmanoma apginti studentų kūrybinę samonę nuo socrealistinės niveliacijos. Apstatęs save paklusniais tarnais, pasirašiusiais kiekvieno momentu pranešinėti apie studentų politines nuotaikas bei vykdyti bet kurį jo paliepimą, paskelbė, taip nepopuliariai Dailės Institute marksizmo-leninizmo katedrą, kaip pirmą ir svarbiausią.

Prie įėjimo durų, siauram vienuolyno koridoriui, surentė iš stambų lentų didelę kontrolinę būdą, studentų atvykimo į paskaitas punktualumui registruoti. Pavėlavę dvi-penki minutes, "prasižengėliai" tūnančio būdo kontrolieriaus būna nukreipiami tiesiai pas rektorių. Šitos "būdų" režimas yra visose sovietinėse gamyklose ir fabrikuose.

Studentų darbus kontroliuoja Maskva

Dailės Instituto studentų darbai peržiūrose, dažnai yra kontroliuojami Maskvos komisių. Spaudžiama jų samonę ir kūrybos formą kuo labiau priartinti prie Maskvos Surikovo bei Leningrado Repino meno akademijų dogmatinio sustabarėjimo. Blogai, kada studentas blogai "verda", sovietinės Lietuvos valdžios stabukų pašytojo Karatajaus užtaisyta "padaže" blogai, kad diplominiai darbai, nors savo tema ir vienodai garbinantys "šviesius komunistinius horizontus", forma vistiek būna kiek skirtingi. Blogai, nes Maskvos instrukcija yra aiški ir tikslė — visi pašyti turi vienodai, lygiuojantis į nekeliančius mažiausių abejonių

rusų "peredvižnikų" ir nūdienos dailininkų atsiekimus, savo proletarine ir internacionaline kūryba "giliai sukrėtusius pasaulinio kapitalizmo pamatus".

(Neveltui buvęs kultūros ministras Šepetys savo knygoje su žeme sulygino didįjį ispaną Salvadorą Dalį, kada Madride, patarojo paveikslai savo švėtėjimu "lyg purvą apdrabstę" pilką ministro kostiumą).

Grįžta prie stalinizmo

Pastarųjų metų ryškus grįžimas prie stalinizmo labai greit išskleidė menkas demokratijos užuominas Lietuvoje. Be abejo, nebuvo naujųolių ir 1960-taisiais metais, kurie būtų patikėję, kad vakarykštė žudikų armija iš KGB, kukurūzinei Nikitos lazdlelei mostelėjus, šiandien stebuklingai atsivertę ir draugiškai mekenančius avinus. Žudikai liko žudikais, ir visi savo ankstesniuose postuose. Tik vienas — kitas iš pasižymėjusių patologiniu sadizmu, buvo perkelti iš saugumo tarybų kamerų prie labiau neutralaus darbo. Kai kas net ir leidyklų redaktorius. Keturiadešimtųjų metų enkavedistai, tada, protesto ženklais, pasirodė Vilniaus gatvėse su žalsvomis, karo metų savo kepurėmis.

Su atrestauruotu stalinizmu grįžo "veto" visų pirma laisvesniam inteligentijos minties pasisireiškimui, rašytojai išklaušė naujas kūrybai skirtas instrukcijas, dailininkai parsivėžė iš parodų salų namo savo paveikslus "savo forma kenksmingus tarybinei liaudžiai", (tiesa, painstruktuoti gana miglotai, kaip turėtų atrodyti tas "pažangus" paimas). Užsidarė visos asmeninės parodos. Pilnom teisėm vėl įsigalėjo šūkis: "visa, kas rusiška, pažangu, visa kas lietuviška — kvepia buržuaziniu nacionalizmu, ką reikia rauti su šaknim".

MERGAITE ATRADO RĖDOS TELKINĮ

14 metų amžiaus švedė Akė Leijon mėgo rinkti mažus akmenėlius ir uolienų nuolaužas savo miesto Titeo apylinkėse. Kartą jos kolektoria susidomėjo geologai ir paskelbė sensacingą atradimą. Pasirodė, šalia to miesto glūdi didžiuliai varlo rūdos telkiniai. Būdinga, kad šiame rajone per pastaruosius dvidešimt metų nuolat dirbo geologai. Tačiau specialistai neaptiko to, ką surado keturiolikmetė.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

87

Taip pat žmonai pagalbon atsukė jos sesuo Sruigienė su šeima. Ji visą laiką gubėjo dukrelę, taip pat daug padėjo ir maistu. Mat, jie turėjo Zemaityjos Naumiesty lentiūvę, baldų dirbtuvę ir malūną. Taigi iš ūkininkų už patarnavimą gaudavo ir maisto gėrybių. Savo visos šeimos kortelės (keturių asmenų) atsiųsdavo žmonai paštu į Palangą, nes iš Palangos su Naumiestiu nebuvo jokio tiesioginio susisiekinimo. Šios kortelės labai daug padėjo žmonai, ypač esant Kaune. Turėjo galimybę sau nusipirkti maisto, o kartais iš jų ir man atlikdavo.

Tuo metu Kaune gyveno žmonos pusseserė bei gera draugė, Jos taip pat gubėjo žmoną nakvynėmis ir maistu. Labai daug padėjo mano pusseserės Mėtos Kikutienės šeima. Jie taip pat žmoną priglaudavo nakvynėi, nes nenorėjo visą laiką apskunkinti tuos pačius žmones savo bėdomis, rūpesčiais ir vargais. Jau anksčiau minėjau, kad Kikutis padėjo žmonai suėti ir kontaktą su kalėjimo administracija, nes jis dirbo teisingumo vadyboje ir su kalėjimo administracija buvo gerai pažįstamas. Tikiu, kad jo dėka žmonai pasimatyti su manim nereikėjo eiti į tam tikslui skirtą patalpą ir kalbėtis su manim pro geležines grotas. Visada pasimatydavau su žmona administracijos patalpose: bu-

dinio valdininko kambary ar net kalėjimo viršininko kabinete. Jie visi suprato mane, mano padėtį, žinojo, kodėl aš čia esu, ir, kiek nuo jų priklausė, stengėsi man padėti.

Jau anksčiau minėjau, kad žmonai suėti į kontaktą su Kauno geštapo labai daug padėjo žmonos advokatas Šulcas, kuris tuo metu gyveno Kaune. Jis supažindino žmoną su tuo puikiu žmogumi Lichtensteinu, per kurį žmona rado kelią į Kauno geštapo namus. Čia dar karta noriu prisiminti jau anksčiau minėtą B. šeimą. Juk tik jie išgelbėjo aną baisiąją birželio dieną mano penkių metų dukrelę ir mane nuo tremties, nuo Sibiro. Juk aną siaubingą dieną atvyko budeliai į mano namus (mano butas buvo mokyklos name), ieškojo manęs. Nėradė manęs, teiravosi apie mano dukrelę, kuri tuo metu su B. tokio pat amžiaus mergaitėmis žaidė mokyklos koridoriuje. Jei B. tik būtų parodžiusi, kad ši yra mokyklos vedėjo dukra, visiems aišku, kas ją tada būtų išlikę. Bet ji tada drąsiai budeliui atsakė, kad čia jos mergaitės, Mokyklos vedėjo dukrą išsivežė motina, jau seniau išvykdama iš Palangos.

Vokiečiams mane išvežus į Klaipėdą ir dukrelei susirgus skarlatina, kiek daug padėjo pastangų B. laikdamas šiltesnį butą ir padėdamas dukrelei sveikti.

Ar tai ne brangūs žmonės, ar gali juos pamiršti? Ne, niekada...

Į tų gerų žmonių eiles rikiuojasi ir tas puikusias Palangos gydytojas dr. Kriščiūnas. Beveik kasdieną lankė sergančią dukrelę, parpinavo vaistų, kurių tuo metu taip sunku buvo gauti. Tragiškas likimas ištiko šį puikų gydytoją, brangų žmogų: traukiniui išei-

nant iš Kretingos geležinkelio stoties, buvo subombarduotas ir šis brangus žmogus tame traukinyje žuvo. Čia paminėti, o taip pat visa eilė nepaminėtų gerų žmonių lengvino mano žmonos, o kartu ir mano padėties anose sunkiose gyvenimo valandose, lengvino mudviejų rūpesčius ir vargus. Jūs visada prisiminsime su meile ir dėkingumu...

Kelias į laisvę

Žmona be sustojimo varstė Kauno geštapo duris, daugiausia, žinoma, Gottschall kabinete. Vis teiravosi apie mano padėtį. Nors po paskutinio Rauch tarymo ir iškviatimo Behrento iš Klaipėdos į Kauną jau buvo pasakyta, kad aš būsiu iš kalėjimo išleistas, bet atrodė, kad vis kažko laukia, dėsia. Apie dėsimo priežastis Gottschall vis tylėjo. Tik paskutinį kartą mane iškvietus, prieš paleidimą, jis pareiškė, kad tas dėsimas ne nuo jo priklausė, nes galutinį sprendimą darė ne jis ir ne Rauch, bet aukštesnės geštapo vadovybė. To sprendimo ir reikėjo laukti.

Pagaliau atėjo iš geštapo į kalėjimą įsakymas pristatyti mane ten paleidimui, suprask, turliu pasiminti visą savo turtą: žiedą, laikrodį, kelias markes — už darbo likutį iš Klaipėdos kalėjimo, žieminių apsiaustą. Aršto metu dar buvo šalta, kovo mėnesio pradžia. Taigi ir visas tas mano turtas, kurį čia turiu. Maisto likutį pagal tradiciją išdalinu savo čia liekantiems prieteliams. Atsiveikinu su liekančiais. Jis tikrai nuoširdus, ypač su mielu N. Mudu tikrai buvome gražiai susigyvenę, vis rasdavome bendrą kalbą. Prieš kurį laiką skaičiau spaudoje, kad jis mirė pavergtoje Lietuvoje.

(Būs daugiau)

Rozita Bilūnaitė iš Floridos dalyvavo Pasaulio Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje. Grįžusi ji padarė išsamų pranešimą apie kongresą ir papsakojo kelionės įspūdžius Palm Beach Lietuvių klubo susirinkime. Pranešimas buvo pajavirintas puikiais jės pačios darytomis nuotraukomis ekrane.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

DZIAUGIUSI LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ ĮSPAREIGOJIMAI

Per eilę metų esu kėles minti, kad lietuviams, kovojant už savo krašto laisvę, svarbu dalyvauti Amerikos politiniame gyvenime. Ypač dėkingos sąlygos susidaro rinkiminių metų, kada kandidatai į aukščiausius postus tampa jautrūs ir elinio rinkėjo balsui. Todėl gerb. Anatolijaus Milūno, Illinois Lietuvių Respublikonų lygos sekretoriaus, balandžio 12 "Drauge" paskelbti įsipareigojimai mane tikrai pradžiugino.

Visa bėda, kad dažnai mes politinio aktyvumo vardu pasitenkiname tik transformatorių roles: priimame politikierių rinkimines propagandas retoriką ir, sustiprinę ar susilpninę ją, pertekliame lietuvių visuomenėi. Todėl kai kurių pretendentių į lietuvių politinio gyvenimo vadus apsilankymai Washingtono palydimi optimistinėmis komunikatais, nors mūsų reikalai ten yra apgailėtinais pablogėję. Lengvai patikėdami uždarose patalpose padarytiems pareiškimams, kai kas net Helsinkio susitarimus laiko naudingus kovai už Lietuvos laisvę. Kaip pavyzdį noriu paminėti porą paragrafų iš oficialios Amerikos Lietuvių Tarybos "Helsinkio konferencijos interpretacijos":

"Gyvenimas turi eiti pirmyn, progresas vyksta ir visi turime laikytis prie eismo pirmyn, aišku, nepaaukojant savo tautinių, laisvės ir nepriklausomybės idealų. Helsinkio pasirašytame dokumente mes šias aukas nematome" (Tik baigos aukos sudėtos ant lietuvių kalbos taisyklų aukuro — J. (Kj.).

Toliau toje interpretacijoje rašoma:

"Priešingai, mes galvojame, kad tas dokumentas gali būti mūsų bylai net naudingas... mūsų kontaktai su pavergtu kraštu daugelyje sričių pagerės..." ir t. t.

Visi tie teigimai atsiduoda serviliškų pataikavimų Kissingerio vedamai Amerikos užsienio politikai.

Tačiau esama ir šviesaus politinės srityje aktyvumo. Vienas iš pačių šviesių ir konkrečių faktų — rimta Algio Zapracko kandidatūra į JAV Atstovų rūmus. Niekaip dar nesimė iniciatyvos visose Amerikos lietuvių bendruomenėse organizuoti komitetus jo kandidatūrai paremti. Tai turėtų būti padaryta. Pavyzdingas taip pat buvo LB atstovų laikymasis neseniai įvykusioje Washingtono etninė grupių atstovų konferencijoje, kurią profesinio žurnalizmo "Drauge" aprašė G. Krivickienė, nekaltant apie aplamai lietuvių Bendruomenės veiklę rimtai planuojamą ir su atsakominguoju jausmu įvykdomą Lietuvos laisvinimo srityje darbą.

Savo IV.12 laiške "Draugui" A. Milūnas paneigia, kad "Prez. Fordas gina Lietuvos laisvę" antraštės Illinois Lietuvių respublikonų lyga nenaudojusi.

"Prezidento Fordo pareiškimą angli kalboje kopijos be jokių užvardinimų lygos sekretoriato buvo persiųstos spaudai ir radijams vasario 20". Bet paneigimas visai nereikalingas, nes aš tokio teigimo nesu padaręs. Lygos II.29 išsiuntinėto rašto nesu matęs ir nieko apie jį nežinau. Savo straipsnyje aš kalbėjau apie to rašto vertimą į lietuvių kalbą, kurį su minėta antrašte kovo 3 spaudai išsiuntinėjo Amerikos Lietuvių Taryba.

Juozas Kojelis

A. DUNDZILOS RAŠINIO REIKALAI

Perskaitęs "Draugo" Nr. 87 A. Dundzilos rašinį, jį klaidinčiai supratau, nes aš neatskyriau A. Dundzilos pasikalbėjimo su Reg. B-nės nariais. Aš palaikiau A. Dundzilą Reg. LB nariu. Po to, kai perskaičiau kitą jo rašinį "Drauge", labai gerai supratau, kad A. Dundzila ten aiškiai išreiškė Reg. B-nės narių nuomonę. Antras rašinys labai gerai parašytas ir aiškiai. A. Dundzila ten gina Lietuvių Bendruomenę, kaip legalią LB organizaciją.

Baigdamas šį trumpą laiškutį labai labai atsiprašau už mano išsišokimą, pavadinant A. Dundzilą "antruoju Alseika" ir panašiai.

Su geriausiais linkėjimais

Simonas Kontrimas

PRIEŠVELYKINIS SUSIKAUPIMAS VOKIETIJOJE

Siemet Vokietijos lietuvių rūpestis ir uždavinys turėtų būti, kad nepadarytume gėdos savo gimtajam kraštui, kad ir lietuviai laisvajame pasaulyje gyventų ta pačia tikėjimo dvasia, kuria gyvena lietuviai pavergtose Lietuvoje". B. L.

Vieną dieną darbavosi Huettenfelde Vasario 16 gimnazijoje, kur pamokų metų gimnazistams kalbėjo mokykloje, o vakare bažnyčioje. Ten pat šeštadienio vakare buvo konferencija apylinkių lietuviams. Lietuvių LS kuopos vyrams Schwetzingene jis kalbėjo penktadienį kovo 26. Čia ir vėl pasirodė ypatingas viršininkų palankumas lietuviams, nes visi norintieji dalyvauti buvo atleisti nuo darbo. Kaiserslauterne rekolekcijos vyriausioji sekmdienė. Susirinko didelis būrys tautiečių iš įvairių vietovių, daugelis jų atliko išpažintį, visi su pasitenkinimu klausėsi gyvų ir įdomių prel. Tulabos minčių. To paties sekmdienio popietę panašiai buvo daroma Hanau lietuvių koolnijoje, kovo 30 rekolekcijos įvyko Darms stadto lietuvių LS kuopoje, balandžio 30 d. Rastatte, o balandžio 4 Stuttgarte. Iš čia prel. Tulaba išvyko į Vokietijos pietus, į Muencheną ir jo apylinkes, kur vėl skelbė atgailos reikalingumą susirinkusiems lietuviams.

Balandžio 4 suėjo lygiai 50 metų, kai buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija. Kadangi tai buvo sekmdienis, tai suaktis paminėta pamaldomis. Kaiserslauterne kapelionas kun. Br. Liubinas vietoj pamokslą skaitė paskaitą apie bažnytinės provincijos įkūrimo ir jos egzistencijos sąlygas. Jo nuomone prieš 4 metus kovo 19 pradėtoji leisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika" yra akivaizdžiausias liudijimas, kad Lietuvos katalikų Bažnyčia yra gyva ir stipri. "Mes turime susirūpinti, kad ir laisvajame pasaulyje gyveną lietuviai katalikai liktų ištikimais savo Bažnyčiai. Mūsų

— *Las Palmes turnyre* (Kanarų salos) po 12 ratų pirmavo sovietų dm Geleris su 9 tš., jo ikin din sekė Danijos dm Larsen su 8½ tš. ir Vengrijos dm Portiš — 7½ tš.

— *Vincovica turnyrą* Jugoslavijoje laimėjo čekų dm V. Hort su vengrų dm Saks, abu surinkę po 12½ taškų ir gerokai pralenkę sovietų dm Polugaevskį ir Bulgarijos dm G. Tringovą, kuris baigė su 11 tš.

— *Stockholmo tarptautinį moterų turnyrą* laimėjo Tatjana Fomina iš Tallino, pelniusi 7½ taškų iš 9, 2. švedė Iolanta Dachlin — 6 tš.

— *Jugoslavijoje rungiasi keturi didmeistrai*, kad išsiaiškintų dalyvų tarpzonines varžybas. Po dviejų ratų vengras Adrojan turėjo 1½ tš., čekas Smejkal ir vokiečių Uhlmann po 1. jugoslavias Vilimirovič ½ tš.

— *Lietuvių sporto žaidynių šachmatų varžybas* Toronte (V. 7-3) iš New Yorko vyksta Edvardas Stakhyas, Arūnas Simonaitis, Albinas Sakalas ir V. Kulpa.

— *So. Bostono LPD šachmatų klubas* V. 29-30 savo patalpose (368 W. Broadway, So. Boston, MA) surengs Rytų sporto apygardos jaunių varžybas. Keturių grupių laimėtojams (gimusiems 1957, 1960, 1962, 1964 ir vėliau) dovanas paskirs Rytų sporto apygarda. Smulkesnę informaciją paskelbs RSA.

Kazys Merkis

DIRIGENTŲ HONORARAI

Dirigentas Georg Solti Chicagoje už simfoninio orkestro koncertą gauna nepilnus 4000 dol., kai kuriems dirigentams, kaip Bernstein, mokama ir 6,000 dolerių.

Atkreipkite dėmesį!

ŠIOS PLOKŠTELĖS daugeliui žmonių dar nėra žinomos, tai būtent:

Įdainavo Prudencija Bičkienė 78 Rpm. 10"

1. K. Kaveckas, NA TAI KAS
2. Tallat Kelpša, DAINA APIE SESYTE
3. A. Kačanauskas, PRADALGIUOSE

Piano prof. V. Jakubėnas

Įdainavo Lietuvos Operos solistas Stasys Liepas 78 Rpm. 10"

1. K. V. Banaitis, MALDA
2. J. Tallat-Kelpša, ŽALIOJOJ LANKELĖJ
3. M. Petrauskas, KAM ŠEREI ŽIRGELI
4. Germanto arija iš operos Traviata — UZMIRŠAI TĖVŲ KAPUS

Piano A. Kučiūnas

Įdainavo Chicago Lietuvių Vyrų Choras 78 Rpm. 10"

1. J. Štarka, TUSTI PALIKTIEJI NAMAI
2. J. Zilevičius, PER NAKTELĘ ŠOKAU
3. A. Račiūnas, DRAUGAI, PAKELKIME TAURES
4. J. Gaidelis, TEVIŠKES VAKARAI
5. A. Jacenauskas, NAKTIS GRAZI
6. J. Dambrauskas, JAU ŽIRGELIS PABALNOTAS

B. Budriūnas. Įdainavo Vyrų kvartetą 78 Rpm. 10". Kaina \$8.50

1. K. Griauzdė, ALUTIS
2. B. Budriūnas, ŠAUKSMAS
3. B. Budriūnas, SUBATOS VAKARĖLI

Įdainavo operos solistė F. Radzevičiūtė 78 Rpm. 10". Kaina \$5.00

1. J. Maironis, SUDIEV, NEUZMIRSTUOLE
2. P. Valčiūnas, YRA SALIS

Užsakymus kartu su pinigais siųskite šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

* Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę peršuntimui. Ilgiojais gyv. moka 5% mokesčių. Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak.
SERAPINAS — 778-0205

SACHMATAI

— *Las Palmes turnyre* (Kanarų salos) po 12 ratų pirmavo sovietų dm Geleris su 9 tš., jo ikin din sekė Danijos dm Larsen su 8½ tš. ir Vengrijos dm Portiš — 7½ tš.

— *Vincovica turnyrą* Jugoslavijoje laimėjo čekų dm V. Hort su vengrų dm Saks, abu surinkę po 12½ taškų ir gerokai pralenkę sovietų dm Polugaevskį ir Bulgarijos dm G. Tringovą, kuris baigė su 11 tš.

— *Stockholmo tarptautinį moterų turnyrą* laimėjo Tatjana Fomina iš Tallino, pelniusi 7½ taškų iš 9, 2. švedė Iolanta Dachlin — 6 tš.

— *Jugoslavijoje rungiasi keturi didmeistrai*, kad išsiaiškintų dalyvų tarpzonines varžybas. Po dviejų ratų vengras Adrojan turėjo 1½ tš., čekas Smejkal ir vokiečių Uhlmann po 1. jugoslavias Vilimirovič ½ tš.

— *Lietuvių sporto žaidynių šachmatų varžybas* Toronte (V. 7-3) iš New Yorko vyksta Edvardas Stakhyas, Arūnas Simonaitis, Albinas Sakalas ir V. Kulpa.

— *So. Bostono LPD šachmatų klubas* V. 29-30 savo patalpose (368 W. Broadway, So. Boston, MA) surengs Rytų sporto apygardos jaunių varžybas. Keturių grupių laimėtojams (gimusiems 1957, 1960, 1962, 1964 ir vėliau) dovanas paskirs Rytų sporto apygarda. Smulkesnę informaciją paskelbs RSA.

Kazys Merkis

DIRIGENTŲ HONORARAI

Dirigentas Georg Solti Chicagoje už simfoninio orkestro koncertą gauna nepilnus 4000 dol., kai kuriems dirigentams, kaip Bernstein, mokama ir 6,000 dolerių.

REAL ESTATE

M.A. SIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC, INCOME TAX SERVICE
4258 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PIETIŲ PUSIŲ PASTATAI ir kitoki darbai.

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDOUSI — NUOMOSI

IVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemonte, 135th & Archer Ave.

Tel. — 257-5861

SAVININKAS PARDOUDA. 20 m.

1½ aukšto mūrinis namas. Art. 72 ir Richmond. 4 miegamieji, valgomasis, pilnai įrengtas rūsys, su knygynine. Gazo šiluma su karštu vandeniu, 1 pilna vonia ir 2 pusės, 2 maš. gar. Pilna elektra. \$34,500. Skambinkite 737-3841

IR GYVENKIME ČIA

Art. 72 ir California. 16 metų puikus 6 kam. 2 aukšto mūras. 2 auto mūro garažas. Patrauklus gyvenimui \$23,500.

Savistoviam profesionalui ar kiekvienam žmogui galima geras pirkti 3 aukšto mūro namą, 16 kam. 4 kam. butas ir modernus biuras. Namas statytas prieš 18 metų. Beveik prieš pat Marquette Pk. \$38,000.

2 butų puikus mūras ir 1 auto garažas. Marquette Pk. Art. mūro. \$27,900.

6 kam., kaip naujas. Hukams "branch". 2 virtuvės, 2 vonios. Nauji karpetai. Art. Brighton Pk. Galite greitai užimti \$35,500.

6 butų šiluma su karštu vandeniu. 4 auto mūro garažas. Patiklis ir juma Marquette pke. \$66,000.

Modernus 4 butų mūras. 1 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Art. Maria High. \$45,000.

2 butų modernus mūro namas su garais. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė. Marquette Pk. \$38,000.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

10 butų mūras / vak. nuo Cicero Ave. Vird \$19,000 pajamų. Zemi mokesčiai. Puikus investavimas.

Gerališkai 4 puoš. butų mūr. Geros pajamos. Savininkas finansuoja.

Naujienis mūr. bangalov. 4 kam. butas 1-me aukšte ir 2 kam. vishaj. Mūr. garažas. 1 vak. nuo Kedzie.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas —

Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

— Paruoš —

dipi. teta. Pranas Solas

Testamentai su legaliais formomis bei affidavitais

jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Čia suosekaliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduoda visi pavyzdžiai ne tik pagal JAV valdžius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legaliais Formomis \$3.50; Be jų formų — \$3.00.

Illinois gyvenatojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčius

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

STOCK-ROOM CLERK

Steady job.

Call 787-4938

TOOL GRINDER

We are leading north suburban manufacturer of supplies to the energy industries. We are currently in need of an experienced Class A Tool Grinder on our day shift. You should have 3 to 5 years experience in internal and external grinding, subland drills, milling cutters, taps, chasers and reamers. Experience in setting up and operating additional tool room, grinding equipment is a plus. We provide company paid benefits and overtime is available presently.

Please call MR. TOLL 864-9100

Preferably in English

for interview appointment.

CLAYTON MARK

1900 Dempster

Evanston, Ill. 60204

HELP WANTED — MOTERYYS

GENERAL OFFICE

Telephone, adding machine.

Hours 8 a. m. to 4:30 p. m.

Profit sharing.

PHONE — 421-1521

MAIDS AND HOUSEKEEPERS

For newly opened nursing home. Day shift. Must have own transportation.

Free meal, permanent position.

BALLARD NURSING CENTER

9300 Ballard Rd., Des Plaines, Ill.

Phone 299-0182

Winnetka Family needs live-in housekeeper able to assume full charge of 3 teenage children. Private room, TV. Good salary. Non-smoker. Must speak English. 446-3997

VYRAI IR MOTERYYS

ATTENTION SALES PEOPLE

WE ARE ON THE MOVE —

\$1 SALES IN MARCH

OVER \$2,000,000

IN SALES VOLUME

Get \$ earnings and in the

Spirit of '76. Join us now!

We need you if you want to

work and make money.

Call Mr. Newman 774-7600

IMPERIAL REAL ESTATE

6315 N. Milwaukee ave.

COUNTER MAN & TEL. GIRL

Must speak English fluently.

Apply after 4:00 P. M.

416 E. Grant

AL'S FISHERY

Mr. Shrimp

MEN-WOMEN

Laisvės Žiburio Radijo New Yorke dešimtmečio rengimo komitetas vaizduoja po posėdžio. Kearney, N. J. Lietuvių katalikų centro salėje. Kairėje — L. Z. direktorius R. Kezys. Toliau — L. Z. New Jersey apygardos pirm. K. Jankūnas, Nuotraukoje dar matyti A. Rugys, B. Labutienė, N. Kulkauskas, J. Kliaušas, V. Labutis, S. Kačinskienė, B. Macijauskienė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

PREL. J. BALKŪNO MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardą 50 metų kunigystės jubiliejus minėtiną dieną 1976. IV. St. Petersburgo Lietuvių klubo salėje. Rengimo komitetas: K. Gimžauskas (pirmininkas), dail. J. Juodis, Donna Kam Veronika Kulbokienė, K. Palčiauskas, F. Prekeris, A. Pupelis, Pr. Stanelis, St. Stanelienė, A. Štukis. Už didelius nuopelnus Bažnyčiai ir lietuvių tautai Apaštališkojo protonotaro pakelto prel. J. Balkūno jubiliejines Sv. Mišios buvo Šv. Vardo bažnyčioje Gulfporte, prie St. Petersburgo. Jis koncelebravo jubilias su 12 kunigų. Išpūdinga pamokslą pasakė L. Andriekus, išskeldamas, kad prel. J. Balkūnas tai Dievo siųstas mūsų tautai kunigas. Dievo malonė jam leido atlikti didelius darbus tautos ir Bažnyčios labui. St. Petersburgo vyskupo Ch. McLaughlin linkėjimus ir sveikinimą perskaitė jo įgaliotas Sv. Vardo klebonas Fr. Gudman, kuris mielai leidžia savo bažnyčioje lietuviams turėti kas antras sekmadienis lietuviškas pamaldas, laikomas tėvų pranciškonų. Savo žodyje jubilias pasisakė: „Esu laimingas, kad Dievas man leido kunigauti 50 metų — davė 50 didelio darbo dienų. O dabar tedarau su manim, ką nori, aš pasiruošęs“.

Per šv. Mišias solo giedoją A. Mateika, o visa bažnyčia populiarias lietuviškas giesmes. Pamaldos buvo baigtos giesme „Marija, Marija“, ir Lietuvos himnu. Pamaldose dalyvavo beveik visi kolonijos lietuviai ir svečiai iš šiaurės.

Pirmą val. po pietų St. Petersburgo Lietuvių klubo salėje buvo pagerbimo akademija ir iškilmingi pietūs. Salės scena buvo meniškai dekoruota dail. J. Juodžio. Ten matėme Vilniaus Tris kryžius, lietuviškų kopylių paveikslus, knygnešį, motinos vargo mokyklą ir t. t. Salę gelėmis papuošė Račinskienė ir Zelbienė.

Apygardos pirm. K. Gimžauskas atidarymo žodyje pažymėjo, kad L. bendruomenei didelė garbė ir pareiga buvo šitą minėjimą rengti, nes jubilias — LB Amerikoje steigėjas ir jos garbės pirmininkas. Reikšdamas pasigėrėjimą tokia šakota ir reikšminga peleno veikla, linkėjo ir toliau būti pasiaukojimo ir vienybės švyturiu. Toliau padėjo visiems rengimo talkininkams ir iš toli ir arti atvykusiems šventės dalyviams. Iškilnėms vadovauti pakvietė F. Prekeris, o pašalinimams anglų kalba teikt — Donna Kamm, Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų centro valdybos pirmininkė, kuri tai atliko oriai ir sklandžiai. Invokacija atliko kun. Senkus, jubilato klasės draugas. D. Kamm pasikaitė angliškai prez. G. Fordo sveikinimą, gautą per Al-Kranto ir Palm Beach LB — Mik

šys, West Palm Beach — J. Daugėla (įteikė adresą), Fort Mayer — V. Bražėnas, St. Petersburgo apylinkės — Pr. Stanelis, Lietuvių klubo — K. Kleiva, Balfo centro — J. Valauskas, savo vardą buv. Lietuvos ministerio pirmininko našlė — J. Tubelienė.

Sveikinimus raštu paskaitė K. Gimžauskas: vysk. V. Brizgjo, P. LB pirmininko B. Nainio, pranciškonų provinciole kun. J. Galilūšio, Vliko pirmininko dr. K. Valiūno, JA VLB Krašto valdybos pirm. J. Gallo, Lietuvos Laisvės komiteto V. Vaitekūno, kurio būdingas žodžius čia paduodame: Prel. J. Balkūnas... turi Dievo dovaną įžvelgti gyvenimo kaitos diktuojamas būtinybes atstauti jį. (turdamas galvoj prelatas kurtasias Amerikos Lietuvių Tarybą ir Lietuvių Bendruomenę). Brazilijos ir P. Amerikos Kunigų Vienybės vardu raštu sveikino kun. Pr. Gavėnas, dr. K. Ambrozaitis, Algis Zapareckas — kandidatuojas į kongresininkus, Skautų Sąjungos Tarybos pirmininkas A. Saulaitis, PLB garbės pirmininkas St. Barzdukas, Lietuvos Skautų pirmūnas P. Jurgėla, architektas J. Mulokas, Ateitininkų federacijos vadas dr. P. Kisieliū, Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos — A. Viliūšis.

G. Jezukaitienės vadovaujamas kvintetas darniai sugiedojo „Petro laivas“, Naujojo „Lietuva brangi“ (Ž. Maironio), liaudies dainą „Plaukia Nemunėlis“, „Stoviu aš parimus“ (Ž. Frankienės), ir „Ry mau po beržais“ (Ž. Stankienės). Kvinteto dainininkės: Gimžauskienė, Grigienė, Jurgėlienė, Puniškienė ir Vizbarienė. L. Andriekus sveikino Lietuvių Rašytojų draugijos vardu ir paskaitė 2 eilėrašius iš naujosios savo knygos „Už vasaros vartų“.

Su nepaprastu nuosirdumu ir dėkingumu visiems atsakė jubilias. Jis po 50 kunigavimo metų dar kartą reikėtų išeiti gyvenimo kelią, jis rinkytis tik kunigystę. Kunigų tautos, kad mylėjęs malda, savo Dievą ir norėjęs būti geru kunigu, kuriu taip reikią iškrikusiam pasauliui; norėjęs taip pat būti arčiau žmonių. Amerikoje jis ejęs per suvažiavimus, kongresus, kovojęs už vienybę, no rejęs atnaujinti lietuvių visuomenę.

Atvirai pasisakė, jog niekas čia nepasakė tiek pamokslų, kalbų, paskaitų kaip jis, ir tiek vėrėties amerikiečių įstaigų duris lietuvių reikalams. Nesigailis savo darbo. Dirbęs išvermingai, tad ir sėkmingai. Brooklyno vyskupo patarėjų išbuves 25 metus. Tik nuolatini trūsas atnešė Apaštališkojo protonotaro titulą (be jo, tik prel. Pr. Juras ir L. Tulaba jį turi). Ir toliau žada dirbti, kviesiti visus į vienybę ir tarpusavio meilę, vardan tos Lietuvos.

Iškilnėms su gražiu humoru vadovavo F. Prekeris, paskelbdamas net trumpiausio sveikinimo konkursą. Padėjo visiems dalyviams, rengėjams ir ypač Liet. R.

Katalikų moterų ir Liet. bendruomenės šeiminkams su St. Staneliene prieškalyje. Akademijoje ir pietuose dalyvavo apie 250 žmonių.

V. Kulbokas

Kearny, N. J.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIOJO SUKAKTUVINĖ SVENTĖ

Laisvės Žiburio radijo dešimtmetis paminėtas „Grandinė“ ansamblio dalyvavimu š.m. balandžio 25 d., Kearny, N. J. Čia gyvenantiems ir iš toliau atvykusiems lietuviams, o taip pat ir sveikintais buvo proga pamatyti aukšto lygio lietuvių šokių meną — spektaklį, užtrukusį su trumpomis pertraukomis daugiau dešimt valandų. Nors oras ir nebuvo palankus — lijo, bet Kearny aukštesniosios (High-school) mokyklos salė ir balkonas buvo pripildytas. Dalyvavo apie 900 žmonių.

Spektaklį atidarė Laisvės Žiburio radijo direktorius Romas Kezys. Amerikos ir Lietuvos himnų sugiedoję sopulingosios Dievo Motinos lietuvių bažnyčios vargonininkė Genevieve Mazur. Kalbą lietuviškai ir angliškai pasakė Lietuvos generalinis kons. Anicetas Simutis, apibūdindamas lietuvių didelį laisvės troškimą, meninius sugebėjimus ir pasiūlymą didžiaja pasaulio jėga — Amerika.

„Grandinė“ tautinių šokių

spektaklį ir lietuvių ir sveikintais buvo nepaprastai sužadinti. Tai aukšto lygio meninis vietas, kurio galima pasigėrėti ir pasididžiuoti. Soalvingi tautiniai šokėjų drabužiai, geras techninis šokių išpildymas ir savotiški orkestro garsai įtemptai kreipė visu dėmesį į sceną, į kiekvieną šokėjų judesį.

Žodžiu sakant, „Grandinė“ savo programa puikiai atliko. Buvo daug, liči šiol nematvū, meniškų dalykų, kurie publiką suidomino ir visus gerai nuteikė. Todėl nenuostabu, kad „Grandinė“ šokėjai, vadovai — Liudas ir Aleksandra Sagiai ir orkestras buvo palydėti triukšmingais plojimais.

Puikus ir gražiai išleistas „Laisvės Žiburio“ radijo sukaktuvinis leidinys, kuris buvo duodamas visiems šio spektaklio svečiams. Malonu tokį leidinį ir rankas pasimti, pasiskaityti ir plačiau susipažinti su „Laisvės Žiburio“ radijo veikla ir siekiančiais tikslais. Lieka tik tam lietuvių šklei džiančiam žiburiui palinkėti geriausios sėkmės sekančiam dešimtmečiui.

J. Mėl.

ARESTAVO 14 SOFERIŲ

Chicagoje areštavo 14 taksijų šoferių, nelegaliai atvykusių į JAV-bes ir čia gavusių darbo. Įtariama, kad taksijų šoferiais Chicagoje yra 186 nelegaliai atvykę svetimšaliai.

A. + A. TEKLA PHILLIPS

(Piliavicius) po tėvais Zaparskytė

Gyveno 6617 So. Washtenaw Ave., o daugely metų gyveno 4506 South Wood Street.

Mirė gegužės 1 d., 1976 m. rytą, sulaukus 82 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kauno apskrityje. Amerikoje išgyveno 63 metus. Pasiliko dideliame nuliūdime dukra Ann Zakas, žentas Anthony, Brighton Savings and Loan Ass'n pirmininkas, sūnus Cyprian Phillips, marti Sophie, 8 anūkai ir 5 proanūkai, sesuo Josephine Wolesky su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Don Varnas American Legion Post 986 Moterų skyr., Treitininkų dr-jai ir Garsaus Vardo Lietuvių dr-jai. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 4 d. iš koplyčios 10:00 val. ryto bus atlydėta į Gimimo švč. M. Marijos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Duktė, žentas, sūnus, marti ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, telef. RE 7-8600.

A. + A. ANTANAS JUCIUS

Mirė gegužės 1 d., 1976 m., 8:00 val. ryto, sulaukęs 90 metų amžiaus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Izabelė, 2 dukterys Irena Schabas, žentas Eugene ir Joanne Sommers, žentas Robert ir 6 gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 30 metų.

anūkai. Lietuvoje liko sesuo.

Koplyčioje lankymo nebus.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 4 d. iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Žmona, dukterys, žental ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Lack-Lackawicz ir Sūnūs, tel. 737-1213.

ZUZANA MEILE (Mončaitė)

Tragiškai žuvo balandžio 18 d., 1976 m., sulaukus 71 m. amž. Gyveno 4636 South Winchester Avenue, Chicago, Illinois.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdoje. Amerikoje išgyveno 26 metus. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Frank, Lietuvoje sūnus Valdas, marti Nijolė ir jų vaikai — Marijus ir Inga, ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street. Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 4 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Gimimo švč. M. Marijos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Sūnūs, marti ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus, telef. 476-2345.

A. + A. JONUI VAICELIŲ

netikėtai mirus, jo žmonai MARGARITAI, sūnui JONUKUI bei artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą.

Gary Lituanistinės Mokyklos
Mokytojai, Tėvai ir Mokiniai

Jaunuliška Lietuva ano meto jaunulių išgyvenimuose ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Slapto romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotakose, atskleidžia mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama „Drauge“ ir pas mūsų spaudos platintojus.

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJONOME VISTA

REpublie 7-3600

REpublie 7-3601

E U D E I K S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741 - 2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublie 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 3-1003

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× Juozė Krištolaitė - Daugėlienė iš Floridos atvyksta į Chicago pasiklausti Lietuvos operų pastatymo ir dalyvauti operos sukakties minėjime. Ji bus apsisistojusi pas savo draugus T. ir A. Kučius Evergreen Park.

× P. Putrimas, Cicero, Ill., nuosirdus prekybininkas, yra nuolatinis "Draugo" ir kitos lietuviškos veiklos rėmėjas. Ir dabar, apmokėdamas vieną sąskaitą, jis pridėjo 8 dolerių auką.

× Cicero apylinkėje į LB Tarybą daugiausia balsų gavo: P. Kisielius, A. Zaiskaitė, A. Markelis, A. Razma, P. Žumbakis, E. Pakštaitė, R. Šoliūnaitė, J. Vaznelis, V. Kamantas, P. Patlaba, J. Borevičius.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — Julija Šidlauskas; 3 dol. — Mrs. E. H. Valutis; po 2 dol. — S. B. Sakalas, Vl. Šateikis, B. Matulevičius; 1 dol. — Al. Koyelaitis. Labai ačiū.

× Lietuvių Opera statydama 3 lietuvių kompozitorių operas — Kačinskio Juodą laivą, Gaidelio Gintaro šalį, Marijošius Priesaiką mini savo meninės veiklos 20 m. sukaktį ir JAV Bicentennial. Tai bus lietuvių kūrybos vaisiai. Šių trijų operų spektakliai jau šį savaitgalį, geg. 8 d., 8 v. v., geg. 9 d., 3 val. popiet Marijos Mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., tel. 471-1424, kiekvieną dieną nuo 10 iki 6 v. v. Spektaklių dieną bilietų kasa Marijos mokykloje bus atidaryta 2 valandas prieš kiekvieną spektaklį. Bilietų yra visų kainų ir į visus spektaklius.

Operose dainuoja Dana Stanikaitytė, Margarita Momkienė, Nerija Linkevičiūtė, Roma Mastienė, Catherine Kogut, Stasys Baras, Algirdas Brazis, Stefan Wikik, Jonas Vaznelis, Valentinas Liorentas, Bronius Jančys, Julius Savrimas, Operos choras ir specialus vienuolių choras. Šiuos abu spektaklius diriguoja maestro Vytautas Marijošius, režisuoja Algimantas Dikinis, dailininkas — Adolfas Valeška, apšvietimas — Kazys Cijūnėlis. Choreografija Jaunučio Pudožiūno; šoka jo studijos mokinės.

Lietuvių visuomenė nuosirdžiai prašome atsilankyti į šiuos operos spektaklius, nes manome, kad tai vienintelė proga, kadangi daugiau lietuviškų operų nebus įmanoma pastatyti. Kviečia jus visus ir iš visur

Chicago Lietuvių Opera (pr.)

× Ignas Adrašūnas, puikus agronomas, dažnai ir su plunksna besireiškiantis spaudos puslapiuose, atėjo į pagalbą mūsų Operai pastatyti tris lietuvių kompozitorių operas. Jis šioms operoms paskyrė 100 dol. Nuosirdžiai dėkojame. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (ak.)

Gera proga jaunam spaustuvininkui

Jaunas spaustuvininkas, kuris turi patyrimo spaustuves darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašoma rašyti: Lith Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažinti patyrimą, ir k. k.

× Kun. P. C. Chesna, Ashland, Pa., nuosirdus "Draugo" skaitytojas ir rėmėjas, atnaujindamas prenumeratą pridėjo 74 dolerių auką ir tuo įsijungė į rėmėjų eilę. Kun. Chesna šiuo skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Už didelę paramą nuosirdžiai dėkojame.

× Genrikas Songinas, Chicago Ill., nuosirdus "Draugo" bendradarbis, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė ir auką. Ačiū.

× Ona Stasiulienė, Chicago, Ill., mums atsiuntė laišką, iš kurio matyti, kad ji kurį laiką negalavo. Dabar jos sveikata pagerėjo. Ji atsiuntė "Draugui" auką, už kurią nuosirdžiai dėkojame.

× Tradicinis Anapilio balius Toronte numatytas spalio 16 d. Paskutiniame Anapilio tarybos posėdyje svarstyta galimybė iškviešti "Dainavos" ansamblį su prof. A. Jurgučio veikalų "Pamario pasaka".

× Steigiamasis studentų choras. Šį rudenį pradės veikti naujas jaunimo choras, į kurį bus priimami studentai. Choriui vadovauti sutiko Emilija Pakštaitė, žinoma kanklių ansamblio vadovė. Norintieji prie choro prisirašyti kreipiasi į kun. Algimantą Kežį, SJ, Jaunimo centre, tel. 778-7500.

× Aleksas Jankūnas, kaip skelbia "Cicero Life", pasitraukė iš Cicero miesto sveikatos tarybos. Jis motyvuoja, kad miesto prez. Berkos nepalaikys jo rinkimuose į Morton kolegijos tarybą. Jankūnas surinko apie 3.000, bet išrinkimui trūko dar apie 100 balsų.

× Dail. Romo Viesulo parodos atidarymas įvyks penktadienį, gegužės 14 d., 7:30 v. v., Čiurlionio galerijoje. Po atidarymo — vakaronė su dailininku Jaunimo centro kavinėje.

× Dr. Giedra ir dr. Rimvydas Sidriai iš Streator, Ill., nuosirdūs Operos mecenatai per daugelį metų, ir šiemet padėjo su savo auka atvesti į sceną lietuvių kūrybos veikalus. Trijų operų pastatymui atsiuntė 100 dol. čekį. Opera taria nuosirdų ačiū. (pr.)

× Valerija ir Mečys Simkai yra nuolatiniai mūsų Operos mecenatai. Jie ir dabar savo šimtaine sumažino lietuviškų veikalų pastatymo išlaidas, kai šį šeštadienį matysime Kačinskio Juodą laivą, Gaidelio Gintaro šalį ir Marijošius Priesaiką. Ačiū jiems. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

APIE 250 VYSKUPŲ CHICAGOJ

Nuo antradienio iki ketvirtadienio vyks vyskupų suvažiavimas Chicagoje. Dalyvauja apie 250 Amerikos vyskupų. Posėdžiai Palmer House viešbuty. Pirmininkas — Cincinnati arkiv. J. L. Bernardin. Pagrindiniai svarstymo punktai: katalikų mokyklos ir diskriminacija prieš senesnius metus.

PAGALBA MOKYKLOMS

Chicago arkivyskupija ateinančiais mokslo metais silpnėnų parapijų 47 pradžios mokykloms ir 10-čiai aukštesnių mokyklų paskirstys paramos 3.1 mil. dolerių. Parama bus padidinta 400.000 dol. negu anksčiau.

TIRIANT JORAS

Shedd akvariume, Chicagoje, gegužės 15, 16, 22 ir 23 d. 1 v. p. p. bus p. p. bus rodomos po vandeniu darytos nuotraukos ir skaidrės. Akvariumas vasarą bus atidarytas nuo 9 v. r. iki 5 val. vak., penktadieniais iki 9 val. vak. ir tada įėjimas nemokamas.

Windsoro, Kanados tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Lionė Homes.

Nuotr. J. Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Hartford, Conn., motinos dienos minėjimą rengia Lietuvos bendruomenė. Mišios už gyvas ir mirusias motinas bus aukojamos gegužės 9 d., 10:15 val., švč. Trejybės bažnyčioje. Tuoju po Mišių įvyks motinų pagerbimas ir programa parapijos salėje. Visi kviečiami.

— Los Angeles lietuvių dienos proga, yra ruošiamos parodos.

— Juozas Žemaitaitis, Los Angeles, Calif., jau kuris laikas serga ir gydomi Culver City Memorial ligoninėje, dr. J. Gudausko priežiūroje.

— Sen. Gailord Nelson (D. Wisc.), atsakydamas į Amerikos Lietuvių tarybos pirm. dr. K. Bobelio laišką, kuriuo buvo prašomas paremti 319 rezoliuciją, pareiškė prielankumą rezoliucijai, pasidžiaugė JAV politika nepripažinti Baltijos valstybių įjungimo ir pabrėžė, kad Rusijos dominavimas okupuotoje Lietuvoje pasitarnavo sustiprinti tų žmonių ryšų pasiekti laisvę ir nepriklausomybę.

— Marija Damijonaitytė, gyvenusi ir dirbusi Boys Towne, Nebraskaje, gerų darbų ir misijų rėmėja, Matulaičio namų Putname vieno kambario mecenatė, sulaukusi 73 metų amžiaus išėjo į pensiją ir balandžio 28 d. išvyko į Chicago apylinkes nuolatiniame apsigyvenimui. Naujas adresas: 10 So. Julian Street, Naperville, Ill. 60540.

— Alberto Vinicko vadovaujamas Lake County Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius jau pasiuntė JAV senatoriams 2.235 raštus ir telegramas prašydami paremti šią rezoliuciją.

KANADOJE

— Televizijos 79 stotis balandžio 16 d., dr. M. Skulman progame "City Show" perdavė pasikalbėjimą su Lietuvos žydu Misha Alln, kilusiu iš Panevėžio. Pastarojo atsakymai buvo gana palankūs lietuviams.

— Manitobos Lietuvių klubas išrinko naują valdybą: B. Urbonas — pirmininku, T. Juška — vicepir., J. Radzevičius — sekr., Vikt. Novogrockis — ižd., J. Demereckas — finansų raštininku, nare — Pr. Steponavičienė. Papildomai į valdybą išrinkti: H. Beniušienė vietoje pasitraukusio finansų raštininko K. Beniušio ir J. Radzevičiaus, kuris perėmė sekretoriaus pareigas. Revizijos komisija pasiūlo ta pati: V. Zavadskienė, M. Šarauskas ir J. Mališauskas. Priimti šeši nauji nariai ir vienas rehabilituotas.

VOKIETIJOJ

— Schwetzingene gyveną lietuvių yra lyg pusiau kariškoje tarnyboje. Už tai ir Lietuvos bažnytinės provincijos 50 metų sukaktį paminėti nebuvo taip lengva. Sutartu laiku 8591 LS kuopa išvyko į manevrus. Tačiau vistik pagaliau pavyko surasti priimtina laiką ir minėjimas įvyko balandžio 14 d., dižiajame trečiadienyje. Ta proga buvo atliktos šv. Mišios, o vietoj pamokslų buvo paskaityta istorinio pobūdžio paskaita, kurioje suminėti įvykiai prieš 50 metų, bei taip pat nepraeita

Grazina Zigaitė, Sydneyj, Australijoje, gyvenanti lietuvių, lengvojo žanro scenoje dainininkė, ne kartą da.navusi įvairiuose lietuvių renginiuose.

GYVULIŲ NUOTRAUKOS. Mokslo ir pramonės muziejuje išstatyta 150 gyvulių nuotraukų. Paroda tęsis iki gegužės 23 d.

BEGIKŲ REGISTRACIJA

Mergaitės tarp 9 ir 17 m. amžiaus, kurios norėtų dalyvauti Chicago parkų ruošiamose bėgimo lenktynėse, turi jau dabar registruotis. Bėgimų rungtynės bus dešimtyje vietų, pradedant geg. 10 d.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMO DAINOS LAISVĖS KOVOTOJŲ ATMINIMUI

Tie, kurie sekmadienį, gegužės 9 d., atvyks į a. a. žurn. Julijono Būtėno ir visų už Lietuvos laisvę žuvusių kovotojų pagerbimo akademiją, trumpos programos pabaigoje scenoje pamatys išsiričiusį muz. Faustą Strolis vadovaujamą jaunimo chorą "Audra", susidedantį iš netoli šimto choristų. Iš jų lūpų keliolikos minučių laikotarpį skambės visai kitokios dainos, negu jie dainuodavo iki šiol. Šiai neeilinei šventei, pačiam choro vadovui pasiūlius, jaunieji choristai su dirigentu kaip tik paruošė įspūdingą Lietuvos partizanų ir neprik. Lietuvos karių dainų repertuarą. Tų dainų garsuose skambės pagarba žuvusiems Lietuvos laisvės kovotojams ir jų motinoms, nes pagerbimo akademija kaip tik vyks Motinos dieną.

Atsiradus progai, užkalbinom visuomet dinamišką jaunimo choro vadovą muz. Faustą Strolį:

— Kodėl sutikot žurn. Julijono Būtėno ir visų žuvusių Lietuvos laisvės kovotojų pagerbimo akademijoje atlikti tokią specialią programą?

— Man partizaninis testamentas buvo perduotas labai natūraliu būdu: per daugelį metų vasaras praleidžiant "Dainavos" stovyklavietėje bendraujant su jaunimu "Dainavoj" per 18 metų, mes ten nuolat dainuodavom ir Lietuvos partizanų dainas. Ne vieną tų dainų esu pats harmonizavęs ir dvi naujai parašęs. Tai natūraliai įpareigoja mane ir toliau puoselėti brangų Lietuvos laisvės kovotojų atminimą.

— Ar esat panašaus pobūdžio repertuarą ir seniau paruošę bei atlikę?

— Toks repertuaras jaunimo choro "Audra" dar niekad nebuvo atliktas. Esam dainavę ištrauką iš Sibiro lietuvių maldaknygės, pavadintą "Suleidžiusiomis lūpmis". Tam jauniam tekstui pats buvau parašęs muziką specialiai mergaičių chorui, ir jos tą kūrinių atliko. Džiaugiuosi, kad šiam sezone į chorą atėjo nemažai berniukų. Bet kartu jie yra choriškai nepatyrę ir todėl darbas neina labai greitai. Man malonu, kad a. a. žurn. Julijono Būtėno pagerbimo akademijai visi ruošiasi iš širdies, nors aplamai pavasario metu jau

dėl kaip padėką už palankumą Lietuvos reikalams. Šio įvykio aprašymas buvo išspausdintas minėto laikraščio balandžio 9 d. laidoje. Taip pat B. Aušrotas aplankė ir pasveikino Argentinos krašto žinių agentūros "Telam" vedėją, didelį lietuvių draugą Martin Alliką. Tai laikoma svarbiu įvykiu, nes labai reikalinga palaikyti tiek mūsų, tiek mums palankią spaudą.

— Dr. Grigas Valančius lankėsi Argentinoje. Jis yra vyskupo M. Valančiaus giminaitis, yra užbaigęs apie jį išsamų veikalą "Žemaičių Didysis". Šriftą surinko Brazilijoje "Mūsų Lietuvos" spaustuve, o atspausdinta bus "Darbininko" spaustuvelyje, N. Yorke. Svečias balandžio 1 d. išvyko į Braziliją, kur apie mėnesį laiko turės padirbėti su savo rašomu veikalu. Gyvena Los Angeles, Calif.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— Kanados lietuvių kvartetas "Aušra" iš Windsoro, Ont., šią vasarą lankysis V. Europoje. Britanijoje numatomi 2-3 koncertai. Koncerto išvyka, kuria rūpinasi PLB valdyba, įvyks rugpjūčio antroje pusėje. Dėl koncertų datų šiuo metu tariamasi su LB krašto valdybomis kitose V. Europos valstybėse.

sunkiau jaunuosius choristus sugaudyti.

Brangios tėvynės ir anos karžygiškos laisvės kovų epochos vaizdais, prisiminimais ir dainų garsais bus ištisai atautas prieš 25 m. partizanų kovos lauke žuvusio a. a. žurn. Julijono Būtėno ir visų už Lietuvos laisvę žuvusių pagerbimo akademija sekmadienį, gegužės 9 d. 4 val. p. p. Jaunimo centre. Visuomenė ypač kviečiama gausiai dalyvauti. Prieš akademiją, 3 val. p. p. įvyks koplyčioje kun. J. Vaišnys atnašas šv. Mišias už a. a. Julijono Būtėno ir visų už Lietuvos laisvės kovotojus. Vl. Rmj.

PENSININKŲ PAVASARIO BALIUS

Pensininkų puikus pavasarinis renginys šiais metais įvyko per jurgines, balandžio 23 d. Vyčių salėje. Susirinko pensininkai su savo svečiais, o tų svečių buvo iš Kanados, iš Grand Rapids, Mich. ir kitų apylinkių. Viso dalyvių buvo per 150.

Pensininkų sąjungos vicepir. V. Velža trumpai pasveikino dalyvius, pakvietė naująjį pirm. J. Skeivį atidaryti pensininkų pokylį ir vadovauti programai.

Pirmininkas pasveikino narius ir jų svečius. Meninėje programos dalyje padainavo solistė J. Petrauskienė, akompanuojant muz. N. Kuliui. Solistė svečiai atsidėkodami gausiai paplojo. Po programos buvo vaišės. Stalai buvo gausiai apkrauti šeiminkė V. Leikienės pagamintu maistu. Įvairių loterijų dovanų buvo per šimtą, kurias suaukoko nariai, prekybininkai ir bankininkai.

Dovanų paskirstymui vadovauti buvo pakviestas St. Grigaravičius, kuris pasikvietė pensininkų atstovą prie mero G. M. Moors.

Toliau Pov. Ruikio trijų asmenų muzika linksmino jaunus ir senus. Vykusio renginio organizatoriai: vicepir. Vl. Velža, Karazija, Juozaitis, M. Nagys, P. Norkaitis, J. Litvinas. Pirm. dėkojo jiems ir jų šauklių kuopos atstovai V. Navickui, P. Galinauskui ir visiems prisidėjusiems prie renginio.

Pirmininkas J. Skeivys pareiškė padėką Vyčių salės vadovui J. Laurinaičiui už nuosirdų patarimą. Parengimu visi buvo labai patenkinti. J. S.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinės sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZTO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms: įteikti bent kam: sveikintam, ar lietuviui. Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už persiuntimą. Ilinojaus gyventojai moka 5 proc. mokesčių.